

Årsmøtet 2021

Årsmøtet innledes lørdag 13. mars og avsluttes lørdag 20. mars
Innledning ved NOs leder Hilde Lyng blir gjort tilgjengelig digitalt

Årsmeldinger

Fra styret til behandling	side 3
Fra Faglig råd til behandling	side 52
Fra Norsk Forfatter- og Oversetterfond til orientering	side 54

Reviderte regnskaper for 2020

For Norsk Oversetterforening til behandling	side 55
For Norsk Forfatter- og Oversetterfond til orientering	side 63

Forslag til vedtektsendringer fra styret	side 70
---	---------

Forslag til handlingsplan for 2021–2022	side 76
--	---------

Budsjett for 2021

For Norsk Oversetterforening til behandling	side 78
---	---------

Valg

Valgkomiteens innstilling til styre, Faglig råd, Bastian-komiteer og valgkomité	side 80
Styrets forslag til revisor	side 84

Foreningens vedtekter	side i
------------------------------	--------

Retningslinjer ved seksuell trakassering i bokbransjen	side vii
---	----------

Liste over forkortelser	side ix
--------------------------------	---------

Styrets årsmelding for perioden 14.3.20–20.3.21

Foreningen 2020–2021	side	5
Medlemmene	side	5
Foreningens organer	side	8
Representasjon	side	13
Medlemstilbud	side	15
Interne arrangementer og faglig tiltak	side	16
Utadrettede arrangementer og faglige tiltak	side	21
Samarbeidspartnere/samarbeidsfora	side	25
Fag- og kulturpolitikk	side	30
Kontrakts- og vederlagsforhandlinger	side	36
Forvaltningsorganisasjonene	side	42
Stipender	side	45
Økonomi	side	47

Foreningen 2020–2021

Norsk Oversetterforening er en kunstnerorganisasjon. Foreningens medlemmer er norske skjønnlitterære oversettere, og foreningen har som formål å fremme yrkesgruppens faglige og økonomiske fellesinteresser. Foreningen er en ideell organisasjon med bibliotekvederlaget som hovedinntektskilde. Sekretariatet ligger i Oslo.

Medlemmene

NO har 348 medlemmer per 24. februar 2021

Tre medlemmer er gått bort siste år:

Jan Brodal, født 1939, medlem siden 1978.

Birger Huse, født 1926, medlem siden 1965, æresmedlem 2012.

Tove Gravem Smedstad, født 1930, medlem siden 1978.

Foreningen har fire æresmedlemmer:

Morten W. Krogstad fra 2004, Bente Christensen fra 2012, Mari Finess fra 2015,

Torstein Bugge Høverstad fra 2017.

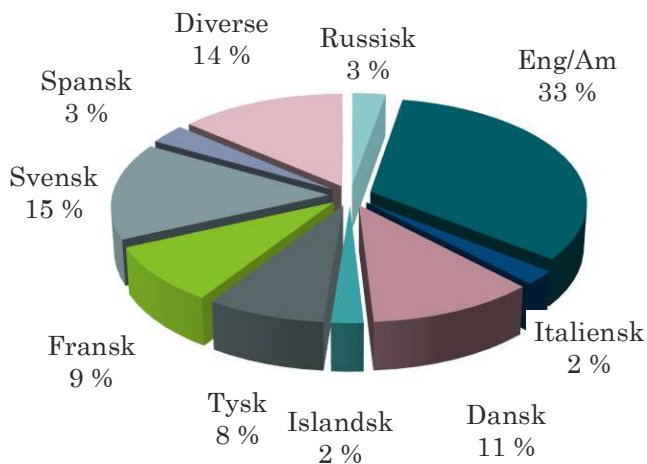
Foreningen har i perioden fått 23 nye medlemmer:

Robert Emil Berge, Marianne Fjellingsdal, Veronica Garten, Sigrid Grande, Ingrid Melfald Hafredal, Tara Ishizuka Hassel, Ivar Havnevik, Olof Mikael Holmberg, Inger Sverreson Holmes, Mohammad Mehdi Izadi, Andreas Kristiansen, Runa Kvalsund, Torodd Lien, Trude Marstein, Tiril Theresa Myklebost, Mario Puertas, Ane Sjøbu, Geir Juell Skogseth, Jostein Sæbøe, Julia Wiedlocha, Siv Erle Wold, Monica Aasprong, Gry Aavik.

Medlemmenes gjennomsnittsalder er 62,9 år per 24. februar 2021. I februar 2020 var gjennomsnittsalderen 63,2. Gjennomsnittsalderen for kvinner i februar 2021 er 60,9 år (61,5) og for menn 65,3 år (65,1). I februar 2021 er 53,3 % kvinner og 46,7 % menn. I februar 2020 var 53,4 % kvinner og 46,6 % menn.

I 2021 fyller eldste medlem 98 år og yngste medlem 30 år. Det er 29 av foreningens medlemmer som for tiden bor utenlands. Av de resterende 319 medlemmer bor 207 i Oslo og omegn.

Språkfordeling figur 1

Ifølge foreningens register oversetter medlemmene per i dag fra 49 språk, de fleste fra mer enn ett. Språkfordelingen går frem av figur 1.

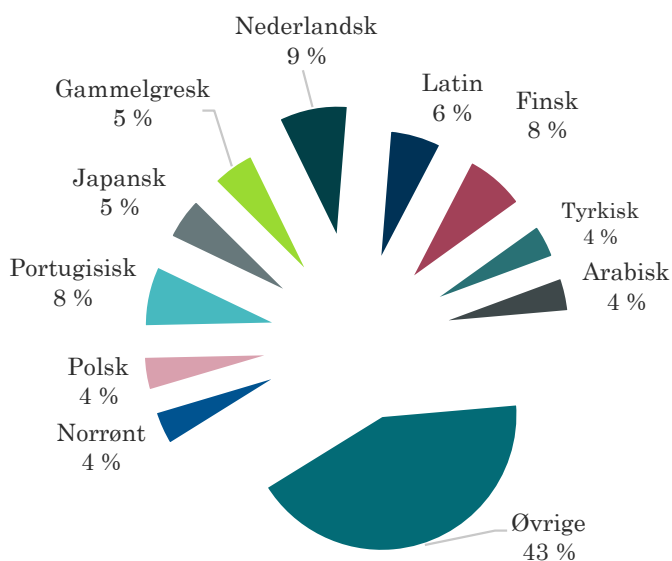
Diversegruppen på 14 % fordeler seg som i figur 2, der Øvrige representerer 31 språk med tre eller færre oversettere per språk.

I tillegg er 21 (21) medlemmer oversettere fra norsk til andre språk: bosnisk, brasiliansk, bulgarsk, engelsk, fransk, hindi, italiensk, japansk, koreansk, kurdisk-sorani, nederlandsk, slovakisk, spansk, tyrkisk, tysk, ukrainsk og ungarsk.

38 medlemmer oppgir oversettelser til nynorsk.

117 medlemmer rapporterte om utgitte oversettelser i 2020, og gjennomsnittsalderen på disse medlemmene er 57,2 år. Det er fire flere enn i 2019, og gjennomsnittsalderen er 0,4 år høyere.

Språkfordeling figur 2

Totalt ble det rapportert inn 332 utgitte titler i 2020, fem færre enn i 2019. Av de 332 er 32 (11) titler oversettelser fra norsk til 3 (5) språk. De øvrige 300 (285) titler er oversatt fra 20 (17) språk, der amerikanske og engelske titler dominerer med til sammen 146 (146) titler. Fra svensk ble det innrapportert 60 (58) titler, fra fransk 20 (23), fra tysk 18 (23), fra spansk 9 (8), fra dansk 7 (16), fra italiensk 6 (10), fra islandsk 6 (7), fra finsk 6 (5), fra japansk 5 (4), fra nederlandsk 5 (4). De resterende 11 oversettelsene fordeler seg på 8 språk.

Gjennomsnittlig sideantall på innrapporterte titler i 2020 var 284, i 2019 var tallet 292.

Priser og utmerkelser til medlemmer

Gøril Eldøen ble tildelt Bastianprisen 2020 for oversettelsen av *Vernon Subutex* av Virginie Despentes, utgitt av Gyldendal.

Kari Bolstad ble tildelt Bastianprisen for barne- og ungdomslitteratur 2020 for oversettelsen av Johan Theorins *Slaget om Salajak*, utgitt av Gyldendal.

Ute Neumann ble tildelt Det skjønnlitterære oversetterfonds pris.

Kirsti Vogt ble tildelt Kulturdepartementets oversetterpris 2019 for oversettelsen fra engelsk av Jessica Townsends *Vundersmed. Morrigans kall*, utgitt av Vigmostad Bjørke.

Lars Moa ble tildelt Trøndersk målpris 2020 av Trønderlaget.

Kari Kemény ble tildelt ungarsk fortjenstmedalje for sin innsats som oversetter fra ungarsk til norsk.

Ole Michael Selberg ble tildelt Ryszard Kapuścińskis oversetterpris for sin livslange innsats for polsk litteratur og språk.

Line Almhjell ble nominert til IBBY Honour list 2020 for oversettelsen av *Hun ba om det* av Louise O'Neill, utgitt av Kagge.

Norsk Oversetterforening gratulerer!

BASTIANFOLEN

Foreningens organer

Styret

Velges på årsmøtet. Foreningsleder Hilde Lyng, nestleder Elisabeth Beanca Halvorsen, Fartein Døvle Jonassen, Henning Kolstad, Marius Middelthun, Ute Neumann, Jan Christopher Næss, Hedda Vormeland.

Administrasjonen

Ansettes av styret. Daglig leder Hilde Sveinsson, foreningskonsulent Cora Skylstad (i foreldrepermisjon til 3. august 2020), administrasjonskonsulent Berit Aas. I midlertidig engasjement: Eira Ingersdatter Reithaug (til 1. juli 2020). Redaksjonssekretær i Norsk Oversetterleksikon, Mira Langeland, er tilknyttet administrasjonen.

Faglig råd/Stipendkomiteen

Velges på årsmøtet. Leder Agnete Øye, nestleder Eivind Lilleskjæret, Ingrid Haug, Bård Kranstad, Hege Mehren, Kai Swensen. Styrets representant: Henning Kolstad. Varamedlemmer til stipendkomiteen: Elisabeth Bjørnson, Gøril Eldøen.

Bastiankomiteen

Velges på årsmøtet. Tom Lotherington, Anne Cathrine Straume, Margunn Vikingstad. Varamedlemmer: Erik Krogstad, Inger Gjelsvik. Tom Lotherington trådte ut av komiteen og varamedlem Inger Gjelsvik trådte inn.

Bastiankomiteen for barne- og ungdomslitteratur

Velges på årsmøtet. Heidi Grinde, Kyrre Haugen Bakke, Steffen Sørum. Varamedlemmer: Nina Aspen, Stian Omland.

Valgkomiteen

Velges på årsmøtet. Guro Dimmen 2020–21, Bjørn Herrman 2020–21, Alexander Leborg 2020–22. Varamedlem: Tone Formo 2020–21.

Diplomatiet

Nedsettes av styret. Bente Christensen, Morten Hansen, Knut Ofstad.

Seminarkomiteen

Nedsettes av styret: Leder Kirsti Vogt, medlemmer Kari Engen, John Grande, Håkon Viggan. Fra administrasjonen: Cora Skylstad (fra august 2020), Eira I. Reithaug (til juli 2020).

Festivalkomiteen

Nedsettes av styret. Signe Prøis, Astrid Nordang.

Norsk Oversetterleksikon

Prosjektleder: Styret ved nestleder

Styringsgruppe: E. Beanca Halvorsen, Hilde Lyng, Hilde Sveinsson

Redaksjon: Eva Refsdal og Kristina Solum (redaktører), Christine Amadou, Birgit Bjerck (til januar 2021), Ragnhild Eikli, Lars Holm-Hansen, Tom Lotherington, Tor Ivar Østmoe.

Redaksjonssekretær: Mira Langeland

Nettredaktør: Hilde Sveinsson

Referansegruppe: Cecilia Alvstad, Stockholms universitet; Tatjana Radanovic Felberg, OsloMet; Annjo Klungervik Greenall, NTNU; Knut Andreas Grimstad, UiO; Christian Janss, UiO; Ingunn Lunde, UiB; Gunvor Mejdell, UiO; Christian Refsum, UiO; Siri Fürst Skogmo, Høgskolen i Innlandet; Hanne Skaaden, OsloMet

Norsk Oversetterleksikon

www.oversetterleksikon.no

Styret

Det har i perioden vært avholdt 11 ordinære styremøter (to fysiske, åtte digitale og ett blandet) og ett ekstraordinært styremøte delvis digitalt. I august ble det avholdt styremøte på Havna, Tjøme. Det gjenstår ett styremøte før årsmøtet.

Koronasituasjonen har naturlig nok preget styrets arbeid gjennom perioden, særlig med tanke på oversetternes sårbare økonomiske situasjon. Styret har som en konsekvens av dette utarbeidet et førstehjelpsskrin med oversikt over støtteordninger for oversettere.

Fra styremøte i januar 2021.

Øverste rad fra venstre: Foreningsleder Hilde Lyng, nestleder E. Beanca Halvorsen og Ute Neumann.

Midterste rad: Fartein Døvle Jonassen, Marius Middelthun og Henning Kolstad.

Nederste rad: Jan Chr. Næss, daglig leder Hilde Sveinsson og Hedda Vormeland.

Styret har også etter beste evne forsøkt å legge til rette for alternative møteplasser, i form av digital formidling og mindre seminarer der antallsbegrensninger og smittevern hensyn kan ivaretas. Dessverre har de fleste fysiske arrangementene blitt utsatt grunnet skjerpede restriksjoner.

Den viktigste enkeltsaken som har stått på dagsorden gjennom hele perioden, er tvisten om fordeling av bibliotekvederlaget, som etter lange forhandlinger nå er besluttet avgjort i en voldgiftssak med Den norske forfatterforening og Forfatterforbundet som motparter.

De siste månedene har styret engasjert seg i arbeidet for mangfold i bokbransjen ved å planlegge et oversetterkurs spesielt rettet mot nye oversettere med en annen språk- og kulturbakgrunn i samarbeid med Tidsskriftet Mellom og NFFO. NFFO trakk seg i januar fra dette samarbeidet av kapasitetsgrunner. Videre har styret vært engasjert i en arbeidsgruppe som jobber mot seksuell trakassering i bokbransjen.

Styret har begynt arbeidet med å forberede foreningens 75-årsjubileum i 2023.

Styret har levert innspill og hørings svar og har deltatt på møter med Kulturdepartementet og med kulturministeren:

- 18. juni: Innlegg om fremtidens litteraturpolitikk på Forleggerforeningens jubileumsseminar
- 24. august: Møte med Kulturdepartementet om kunstnermeldingen
- 23. september: Møte med kulturministeren
- 15. oktober: Høringsnotat om statsbudsjettet til Utdannings- og forskningskomiteen
- 20. oktober: Høring om statsbudsjettet i Familie- og kulturkomiteen
- 18. januar: KUD: Innspillsmøte om internasjonal strategi for kulturpolitikken

Styreseminar

Styreseminaret fant sted 25.–27. august på Havna Hotell, Tjøme, med en fire måneders koronabetinget forsinkelse. Med tre nye styremedlemmer og nyvalgt foreningsleder og nestleder var et fysisk styreseminar svært etterlengtet og viktig for styrets videre (digitale) samarbeid. På programmet sto blant annet en gjennomgang av det norske litterære systemet og av NOs nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere. Videre tok styret for seg periodens handlingsplan og diskuterte seg fram til alternative møteplasser og aktiviteter, noe som resulterte i nye punkter på handlingsplanen med ditto framdriftsplan. Deretter fikk styret innblikk i pengeflyten inn og ut av foreningen. Gjenstand for diskusjon var også hvordan styret kan arbeide for flere statlige stipender til skjønnlitterære oversettere. Styreseminaret ble velsignet med mye sol i bade- og turvennlige omgivelser – med vandring til Verdens Ende og forfriskninger i daglig leders hage som et høydepunkt.

Fellesmøte med Faglig råd

Det årvisse fellesmøtet med Faglig råd utgikk på grunn av koronasituasjonen.

Administrasjonen

Administrasjonen har tre årsverk. I tillegg er redaksjonssekretæren i Norsk Oversetterleksikon tilknyttet administrasjonen i 40 prosent stilling. Alle de ansatte er kvinner. Styret mener at arbeidsmiljøet er godt. Det har ikke vært skader eller ulykker i perioden. Det føres fraværstatistikk, og det har i perioden vært en langtidssykemeldt.

Foreningen er medlem av arbeidsgiverorganisasjonen Virke. Foreningen forurenses ikke det ytre miljø mer enn det som er normalt for kontorvirksomheter med en viss reisevirksomhet.

Foreningskonsulent Cora Skylstad var tilbake fra foreldrepermisjon etter sommeren, og er midlertidig i 80 % stilling frem til sommerferien 2021. Eira Ingersdatter Reithaug's engasjement gikk ut 30. juni 2020.

Etter mars 2020 har kontoret i K17 hatt svært redusert bemanning. Hjemmekontor har bragt med seg nye utfordringer, og det har vært et mål å ruste opp foreningen digitalt for å kunne møte eventuelle lignende situasjoner i fremtiden. Uten tilgang til kontorutstyr, maskiner og arkiver har mange arbeidsoppgaver vært mer tidkrevende enn normalt, men driften av foreningen har vært opprettholdt.

Administrasjonsseminar

Det ble ikke avholdt administrasjonsseminar i perioden. Det vil bli arrangert så snart det er mulig.

Kurs

Alle de ansatte har fulgt diverse nettbaserte gratisseminarer i perioden i tillegg til å delta på kurs i Teams i regi av Qross kurssenter. Daglig leder har også deltatt på kurs i Virke om digital ledelse. Det meste av kontakten de ansatte imellom har foregått digitalt, også felles lunsjer.

Nettsider

På slutten av 2019 ble det klart at det var nødvendig med en sikkerhetsoppdatering av foreningens hjemmeside, noe som ville medføre en del nye tekniske tilpasninger. Arbeidet med omleggingen var planlagt i 2020, og det har vært en prioritering i slutten av foreningsperioden. Målet er at all informasjon fra de gamle sidene skal være gjennomgått og overført til de nye før årsmøtet 2021.

Representasjon

I samarbeidsorganer

NFOF – Norsk forfatter- og oversetterfond

I styret: Hilde Lyng, varamedlem: Hilde Sveinsson

SOS — Skribentorganisasjonenes Samarbeidsutvalg

Hilde Lyng

Nettverksted.no

I styret: Hilde Lyng. Redaktør: Bjørnar Magnussen

Kunstnernetverket

I AU for skribentene: Monica Boracco (NDF)

I kunstnerpolitikkutvalget for skribentene: Heidi-Marie Kriznik (DnF), Mari Moen Holsve (NBU)

I DKS-utvalget for skribentene: Mari Moen Holsve (NBU)

I Trygd- og pensjonsutvalget for skribentene: Heidi Marie Kriznik (DnF), Hilde Lyng (fra 2021)

I Debattgruppa Arendalsuka for skribentene: Monica Boracco (NDF)

NORNE

Hilde Lyng, E. Beanca Halvorsen

CEATL — Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires

Hoveddelegat: Hilde Lyng

I styret: Bjørn Herrman

I arbeidsgruppen for opphavsrett: Bjørn Herrman

I arbeidsgruppen for organisasjonsbygging, *Best practice*: Ika Kaminka

FIT Literary Translation and Copyright Task Force

Hedda Vormeland

I andre organisasjoner

Kopinor, for de skjønnlitterære

I styret: Mette Møller (DnF), varamedlem: Hilde Lyng

I fordelingsnemnda: Monica Boracco (NDF)

I valgkomiteen 2020–2023: Ika Kaminka

I representantskapet for NO: E. Beanca Halvorsen, varamedlem: Fartein Døvle Jonassen

Norwaco, for forfatterne

I styret: Jan Terje Helmlí (NFFO), varamedlem Monica Boracco (NDF)

Bibliotekvederlagsforhandlinger, for de skjønnlitterære

I forhandlingsutvalget: Mette Møller (DnF)

Norsk PEN

Fribyforfatternes arbeidsutvalg: Alexander Leborg

Fengslede forfatteres komité: Alexander Leborg

I offentlige organer

Norsk kulturråd

I vurderingskomiteen for innkjøpsordningen for oversatt skjønnlitteratur: Tor Tveite, Erlend Wichne

I kontaktutvalget for innkjøpsordningene: Hilde Lyng

Utvalg for Statens kunstnerstipend, for skapende kunstnere: Sigmund Løvåsen (DnF)

Fond for lyd og bilde, for skribentorganisasjonene

I Utvalget for tekst: Kari Fredrikke Brønne (SOS)

Annen representasjon

Det skjønnlitterære oversetterfond (DSOF)

I styret: Runhild Skjølaas (styreleder), Oliver Møystad, Ute Neumann

NBIs barnebokprosjekt Bærekraftsbiblioteket

Hedda Vormeland

Deltakelse på møter og konferanser i inn- og utland

Mars	Kritikerprisen for beste oversettelse, utdeling: Hilde Lyng Dramatikerforbundet, årsmøte: E. Beanca Halvorsen
April	Nasjonalbiblioteket, møte om tilgang til pliktavlevert materiale: Hilde Lyng
Mai	CEATL, årsmøte, digitalt: Bjørn Herrman, Hilde Lyng Norwaco, årsmøte, digitalt: Hilde Lyng, Hilde Sveinsson IAF, årsmøte, digitalt: Hilde Lyng Kopinor, årsmøte, digitalt: E. Beanca Halvorsen

- Juni** Kopinor, introduksjonsmøte: Hilde Lyng
Kulturrådets årskonferanse; Kultur å leve av: Hilde Lyng
Forleggerforeningens jubileumsseminar: Hilde Lyng
- August** Kulturdepartementet, møte om kunstmeldingen: Hilde Lyng
Norsk barnebokinstitutt, åpningen av masterstudiet i skrivekunst og formidling: Ute Neumann
- September** Møte med kultur- og inkluderingsministeren: Hilde Lyng
NORNE-møte, digitalt: E. Beanca Halvorsen, Hilde Lyng
Kopinor-seminar, digitalt: Hilde Lyng
Norwaco-kurs, digitalt: Hilde Lyng, Hilde Sveinsson
- Oktober** Familie- og kulturkomiteen Stortinget, videokonferansehøring om statsbudsjettet: Hilde Lyng
Kulturrådet, lansering av «Logikker i strid», digitalt: Hilde Lyng
Norwaco, medlemsmøte om privatkopieringsutredningen, digitalt: Hilde Lyng, Hilde Sveinsson
- November** Presentasjon av NFFOs privatkopieringsordning, digitalt: Hilde Lyng, Hilde Sveinsson
- Desember** Felles bransjemøte om seksuell trakassering, digitalt: Hilde Lyng
Kvale Advokatfirma, webinar, første #metoo-sak i Høyesterett, digitalt: Hilde Lyng
- Januar** Presentasjon av kartlegging om seksuell trakassering, digitalt: Hilde Lyng
- Februar** Fellesmøte om litteraturpolitisk samarbeid, digitalt: Hilde Lyng
KUD: Innspillmøte for den internasjonale strategien for kulturpolitikken, digitalt: Hilde Lyng

Medlemstilbud

Berlin

NO har siden 2008 eid en leilighet i Starnberger Straße 8 i Berlin som medlemmer kan søke om opphold i etter utlysning to ganger i året. Svært få fikk anledning til å gjennomføre sin berlinerreise i 2020, og leiligheten sto tom i 43 av 53 uker, et belegg på nærmere 19 %. I løpet av de drøyt 12 årene siden første gang leiligheten ble leid ut, har 151 medlemmer benyttet tilbudet. Av disse var det 96 som leide leiligheten i én eller to uker, 26 leide den tre til fem ganger, og 29 seks ganger eller mer.

Høsten 2013 innførte byregjeringen i Berlin en lov som ga strenge restriksjoner for å begrense bruken av boliger som ferieleiligheter, den såkalte Zweckentfremdungsverbotsgesetz. I 2017 ble det informert om at det er mulig at de innførte restriksjonene

kan være i strid med tysk føderal lov, og saken er til behandling i Bundesverfassungsgericht. Avgjørelse var ventet mot slutten av 2020, men per februar 2021 er den ikke kommet.

Kollegahjelp

Alle nye medlemmer og avviste søkere får tilbud om kollegahjelp, hvilket vil si at en erfaren oversetter leser og kommenterer en oversettelse under arbeid. Erfarne oversettere kan også benytte seg av tilbudet. Tilbudet har vært benyttet av to oversettere i 2020.

Konsulenthjelp

Alle medlemmer har årlig inntil kr 5 000 til å honorere konsulenter etter fastsatte retningslinjer I 2020 benyttet fire medlemmer seg av ordningen, og det ble utbetalt kr 14 755.

Kontorplasser i Litteraturhuset i Oslo

Foreningen disponerer et kontor og en munkecelle på loftet i Litteraturhuset. Plassene utlyses to ganger i året, og begge har vært tildelt i hele 2020.

Nettverksted.no

Nettverkstedet eies av NFFO, NAViO og NO. Andre organisasjoner kan kjøpe tilgang til sine medlemmer etter avtale, og det er også åpent for enkeltabbonnenter.

Styret har i perioden bestått av Helge Vik (NAViO, styreleder), Camilla Larsen (NFFO) og Hilde Lyng. NAViO har regnskapsansvaret. Redaktør er Bjørnar Magnussen.

Nettverksted.no har hatt et rolig år etter flere år med omlegging. Kontrakten med Ordnett er reforhandlet, og prisen for abonnementet er nå noe høyere uten at tilbudet er blitt utvidet. Dette skyldes det høye antallet oppslag fra Nettverkstedets brukere.

Det har fra flere brukeres siden vært uttrykt frustrasjon over kort innloggingstid, men den skal nå være akseptabel. O-ringen ligger nå formelt under Nettverkstedet og modereres av Jon Rognlien.

Scenekort

Alle medlemmer av foreningen får tilbud om scenekort som gir opptil 50 % rabatt på alle teatre og scener som er medlem av NTO. For teatersesongen høst 2020/vår 2021 mottok totalt 201 medlemmer scenekortet. 12 av medlemmene mottok både fysisk og elektronisk scenekort, 149 medlemmer valgte kun elektronisk kort, og 40 ønsket kun fysisk scenekort. Noen medlemmer får via andre foreninger, og flere har gitt beskjed om at de ikke ønsker kortet. Mistet og erstattet kort faktureres med kr 100. Foreningens utgift til scenekortene var i 2020 på drøyt kr 21 000.

Interne arrangementer og faglige tiltak

Årsmøte

10. mars 2020 sendte foreningen melding til alle medlemmer om at årsmøtet 14. mars var avlyst, begrunnet med hensynet til situasjonen med økende spredning av koronaviruset. På det tidspunktet var det kommet en rekke avmeldinger fra medlemmer som følte seg utsatt eller var engstelige, slik at årsmøtet ikke ville blitt så representativt som ønsket.

Medlemmene ble informert om at det ble tatt sikte på å få fattet nødvendige vedtak elektronisk, slik at foreningen kunne ta fatt på et nytt foreningsår, og at egen melding om dette vil bli sendt alle som var påmeldt til årsmøtet.

Onsdag 11. mars ble det sendt e-post til alle påmeldte til årsmøtet om hvordan avstemningen skulle gjennomføres. Det ble opplyst om at NO ikke har regler i vedtektene om å kunne avholde årsmøte uten fysisk oppmøte, men at gjennomføring av et årsmøte uten fysisk fremmøte eksempelvis er regulert i lov om aksjeselskaper. Denne måten å gjennomføre møtet på var en nødløsning som ble begrunnet med koronasituasjonen, og at det var nødvendig å fatte en del vedtak for å kunne drive foreningen videre med et fulltallig styre, råd og valgkomité. I tillegg var det nødvendig å få vedtatt budsjettet for å kunne utbetale årets stipender, og det var også viktig å få valgt bastiankomiteene, slik at årets prisarbeid kunne settes i gang.

Et notat med kommentarer til punktene 2, 5, 6 og 7 under var vedlagt meldingen. Hvis noen skulle ha spørsmål de ikke fant svar på i notatet og som kunne medføre at de syntes det var vanskelig å avlegge stemme, ba vi om at de tok kontakt på post@translators.no innen kl. 12.00 fredag 13. mars. Det samme gjaldt om noen ville foreslå andre kandidater til valg enn de valgkomiteen hadde innstilt.

Meningen var å samle opp spørsmål og svar og formidle dem til alle mottakere av e-posten. Eventuelle nye kandidater ville bli satt inn i skjemaet før utsendelse.

Det kom ingen spørsmål eller forslag til nye kandidater.

13. mars ble det sendt ut to lenker til to stemmeskjemaer, ett for punktene 1-7, og ett for valgene. Delingen ble gjort at tekniske årsaker. Frist ble satt til lørdag 14. mars kl. 15.00.

Det var 86 påmeldte medlemmer til årsmøtet, 70 stemte i skjemaet for punktene 1-7, 63 stemte i skjemaet for punkt 8. Én stemme til punkt 8 kom inn etter fristen og er ikke tatt med i avgitte stemmer.

Godkjenning av innkallingen

Godkjent med overveldende flertall.

Godkjenning av administrasjonen som tellekorps

Godkjent med overveldende flertall.

Styrets årsmelding til godkjenning

Godkjent med overveldende flertall.

Faglig råds årsmelding til godkjenning

Godkjent med overveldende flertall.

Revidert regnskap for Norsk Oversetterforening til godkjenning

Godkjent med overveldende flertall.

Forslag til handlingsplan til godkjenning

Godkjent med overveldende flertall.

Forslag til budsjett for 2020 til godkjenning

Godkjent med overveldende flertall.

Valg

Valg av leder

Valgt med overveldende flertall.

Valg av nestleder

Valgt med overveldende flertall.

Valg av fem styremedlemmer, to på gjenvalg, tre nye

Alle valgt med overveldende flertall.

Valg av ett rådsmedlem, gjenvalg

Valgt med overveldende flertall.

Valg av bastiankomité med varamedlemmer

Alle valgt med overveldende flertall.

Valg av bastiankomité for barne- og ungdomslitteratur med varamedlemmer

Alle valgt med overveldende flertall.

Valg av valgkomité, to for ett år, en for to år, ett varamedlem for ett år

Alle valgt med overveldende flertall.

Valg av revisor

Valgt med overveldende flertall.

(De to vedtektsendringforslagene som er presentert i årsmøtepapirene, legges frem for årsmøtet i 2021.)

Resultatet av valget

Hilde Lyng er valgt til foreningsleder i Norsk Oversetterforening for perioden 2020–2022.

E. Beanca Halvorsen er valgt til nestleder i Norsk Oversetterforening for perioden 2020–2021.

Henning Kolstad og Hedda Vormeland er gjenvalgt til styret i Norsk Oversetterforening for perioden 2020–2022.

Marius Middelthon, Jan Christopher Næss og Ute Neumann er valgt inn i styret i Norsk Oversetterforening for perioden 2020–2022.

Kai Swensen er gjenvalgt som medlem i Faglig råd i Norsk Oversetterforening for perioden 2020–2022.

Bastiankomiteen for 2020–2021 består etter valget av:

Tom Lotherington, Anne Cathrine Straume (ekstern) og Margunn Vikingstad, og varamedlemmer Erik Krogstad og Inger Gjelsvik. Siden: Tom Lotherington er av habilitetsgrunner erstattet av varamedlem Inger Gjelsvik.

Bastiankomiteen for barne- og ungdomslitteratur 2020–2021 består etter valget av:

Heidi Grinde, Kyrre Haugen Bakke og Steffen Sørnum (ekstern), og varamedlemmer Nina Aspen og Stian Omland.

Valgkomiteen består etter valget av:

Guro Dimmen for 2020–2021.

Bjørn Herrman for 2020–2021.

Alexander Leborg for 2020–2022.

Varamedlem: Tone Formo for perioden 2020–2021.

Styrets forslag til revisor Nitschke revisorer v/Rune Bergseng ble godkjent.

Alle som stemte registrerte seg med sitt telefonnummer som identifikasjon. Alle telefonnummer i filen som ligger i foreningens arkiv er erstattet med velger 1, velger 2 osv. En råfil tas vare på i foreningen i valgperioden 2020–2022 for eventuelt ettersyn av gjennomføringen.

Hieronymus-feiring

St. Hieronymus er oversetternes skytshelgen og blir feiret hvert år i månedsskiftet september/oktober. Årets arrangement var planlagt avholdt torsdag 1. oktober med NFFO som arrangør, men ble avlyst av smittevern hensyn.

Utdelingen av Bastianprisen og Bastianprisen for barne- og ungdomslitteratur foregikk i

Slottsbiblioteket i Nasjonalbiblioteket 24. september med kun få til stede. Seansen ble filmet, og 1. oktober ble filmen publisert på foreningens hjemmeside og prismottakerne offentliggjort. Filmen kan fremdeles sees på hjemmeside. Bastianprisen 2020 ble tildelt Gøril Eldøen for oversettelse fra fransk av Virginie Despentes' *Vernon Subutex*, utgitt på Gyldendal. Bastianprisen for barne- og ungdomslitteratur 2020 ble tildelt Kari Bolstad for oversettelse fra svensk av Johan Theorins *Slaget om Salajak*, utgitt på Gyldendal.

NOs søsterorganisasjoner fant også digitale løsninger for sine prisutdelinger. NFFO tildelte Birgit Owe Svihus (NO-medlem) Rosetta-prisen for årets beste sakprosaoversettelse for oversettelse fra italiensk av Primo Levis *Det periodiske system*. Det ble publisert flere videoer i forbindelse med prisen. NAViO avholdt sin årlige konkurranse Tekstiaden, hvor årets oppgave bestod i å tekste ca. tolv minutter med utdrag fra den britiske dokumentarserien «Planet Oil». Ellen Prytz ble kåret til årets vinner, mens delt andreplass gikk til Ina Bakke Kickstat og Oda Myran Winsnes (begge NO-medlemmer). Prisutdelingen skjedde i form av et lukket arrangement 1. oktober, som ble filmet.

Høstseminar

Det årlige høstseminar skulle vært avholdt 2.–4. oktober på Thorbjørnrud Hotell på Jevnaker, men ble avlyst på grunn av koronasituasjonen. Programmet er overført til 2021.

Julemøte

Julemøtet 2020 skulle vært avholdt i Oslo Militære Samfund lørdag 28. november, men ble avlyst på grunn av koronasituasjonen.

Kollegatreff

Det ble i perioden ikke avholdt kollegatreff på grunn av koronasituasjonen.

Seniortreff

Det ble i perioden ikke avholdt seniortreff på grunn av koronasituasjonen.

Utadrettede arrangementer og faglige tiltak

Oversatt Aften

Oversatt Aften har vært Norsk Oversetterforenings soaré for formidling av og diskusjon om den oversatte litteraturen. Siden starten i august 2011 har den litterære scenen i Oslo endret seg mye, og mange flere arrangementer konkurrerer om lesernes oppmerksomhet. Med stadig lavere tilhørertall er Oversatt Aften satt på pause.

Ett unntak er det årlige Bastian-treffet. Onsdag 28. oktober fortalte Bastian-mottakerne om sine prisbelønte oversettelser foran et interessert publikum på Litteraturhuset i Oslo. I alt 20 personer var til stede. Arrangementet ble strømmet via YouTube, og opptak ble publisert på foreningens nettside i etterkant, der det stadig kan sees.

Norsk Litteraturfestival

Norsk Oversetterforening sto for i alt fire innslag under Norsk Litteraturfestival, som foregikk 25.–31. mai. Arrangementene inngikk tradisjonen tro i arrangementsrekken «Oversettertimen». Festivalen fikk denne gangen en digital gjennomføring, og Oversettertimene ble presentert digitalt på foreningens hjemmeside og Facebook-side. Tirsdag 26. mai var temaet «Øst møter vest – om tro og tvil når misjonær møter Japan». Foredragsholder Magne Tørring ga et innblikk i arbeidet med Shūsaku Endōs roman *Taushet*, som blant annet ledet ham til å gi seg selv grunnkurs i norsk rettskrivning anno 1600. Onsdagens Oversettertime omhandlet *Melkemannen* av Anna Burns. Under overskriften «Språklig driv» fortalte Kirsti Vogt om romanens språklige kraft og hvordan teksten ytte en motstand hun tenkte at hun umulig kunne hamle opp med. Torsdag møttes Thomas Lundbo og Astrid Nordang til samtale med tema «Oversetteren og forfatteren – om oversetterens påvirkning på egen skriving og omvendt». De to diskuterte blant annet hva egen skriving tilfører virket som oversettere, og hvorvidt bøkene de skriver, blir påvirket stilmessig og tematisk av oversetterarbeidet. Fredagens arrangement bar tittelen «To originaler, to språk – om å oversette egne bøker». Forfatterne Kim Leine og Beate Grimrud fortalte om utfordringene med å oversette seg selv fra henholdsvis dansk og svensk til norsk. Oversettertimen fikk overraskende mange seere, blant annet hadde foredraget til Magne Tørring over 2000 visninger.

*Fra handlingsplanen:
Arrangere verksted for
spanskoversettere på
litteraturfestivalen på
Lillehammer i samarbeid
med Norsk
Litteraturfestival*

Oversetterverksted

Verkstedet om oversettelse fra spansk var under planlegging da det ble klart at festivalen ville bli avkortet og digital, og verkstedet ble dermed avlyst.

Bjørnsonfestivalen

Til festivalen 2020 ønsket ledelsen i Molde-festivalen seg et foredrag om å oversette den argentinske forfatteren Samanta Schweblin. Oversetter Signe Prøis deltok derfor med et opplegg som satte Schweblins særegne stemme og forfatterskap i sammenheng med den store bølgen av kvinnelige forfattere i Latin-Amerika i dag, og viste hvordan Schweblin gjennom sine bøker tar opp store temaer, som økomord og ensomhet. Foredraget ble holdt tidlig på dagen festivallørdagen, det kom omtrent tyve tilskuere og ledelsen meldte om salg av mange Schweblin-bøker i bokhandelen i etterkant.

Kapittelfestivalen – Tekst i flukt

Årets Tekst i flukt var den sjette utgaven av prosjektet, og den første skandinaviske versjonen. Kapittel-festivalen i Stavanger, LittFest i Umeå og LiteratureXchange i Århus samarbeidet med ICORN Sverige og Norsk Oversetterforening om å arrangere

oversettelsesverksteder og tilhørende opplesninger/scene-samtaler på alle de tre festivalene i løpet av 2020 under prosjektittelen Ratatosk.

Fra handlingsplanen:

Som en del av det nordiske prosjektet Ratatosk arrangere workshop for oversettere og eksilforfattere på litteraturfestivalen Kapittel

Verkstedene foregikk over samme lest som tidligere års Tekst i flukt, og involverte til sammen ni forfatter-oversetterpar, tre fra hvert skandinaviske land. I Umeå deltok Rune R. Moen som oversetter for uiguriske Weli Ayup (fribyforfatter i Bergen), i Århus deltok Tove Bakke som oversetter for iranske Asieh Amini (tidligere fribyforfatter i Trondheim), og i Stavanger deltok Øyvind Berg som oversetter og Mohammad M. Izadi som tolk for iranske Benyamin Farnam (fribyforfatter i Oslo).

Grunnet korona ble publikumsarrangementene under LittFest Umeå i februar avlyst, mens både verksted og opplesninger foregikk digitalt under LiteratureXchange i juni, og bare de norske deltagerne møtte fysisk opp på Kapittelfestivalen. De svenske og danske deltagerne jobbet digitalt og var med på en felles opplesning på Teams, som siden ble lagt ut som podkast på Kapittels hjemmesider. Farnam, Berg og Izadi deltok i tillegg på to publikumsarrangementer under festivalen: «Sensur og oversettelse» og «Sensurerte kropp»; begge med etter forholdene godt oppmøte. Alle tekstene fra de tre festivalene ble samlet i et hefte og utgitt i desember 2020.

LitFest Bergen

NO deltok for første gang med en programpost under LitFest Bergen: Bergen internasjonale litteraturfestival, under overskriften «Generasjoner». Margunn Vikingstad ledet en samtale mellom Toril Hanssen og Preben Jordal, om oversettelse før og nå; hva har forandret seg fra 1980-tallet frem til i dag.

Fengslede forfatteres komité 2020

NO har siden 2014 vært representert med et medlem i Fengslede forfatteres komité. I inneværende periode har Alexander Leborg vært foreningens representant.

I løpet av perioden har komiteen innstilt to nye æresmedlemmer til Norsk PEN: İlham Tohti (Kina), økonom og skribent, fengslet på livstid for angivelig «separatisme» på vegne av uigurene. İlhan Sami Çomak (Tyrkia), geografstudent og poet, fengslet som 21-åring etter en fredelig demonstrasjon til støtte for kurderne. Komiteens leder Øivind Haanes deltok på en todagers videokonferanse med PEN Internationals Writers in Prison Committee 4. og 5. november.

Norsk Oversetterleksikon (NOleks)

<i>Fra handlingsplanen: Fortsette arbeidet med Norsk Oversetterleksikon og arrangere forsknings- seminar tilknyttet prosjektet i samarbeid med ILOS</i>	NOleks ble etablert i 2016 og lansert i juni 2017. Det er per februar 2021 publisert i overkant av 100 artikler, mens rundt 40 er under arbeid. Fra 2020 er det innført faste publiseringsdatoer, 1. og 15. hver måned.
	Leksikonet ble i januar 2019 godkjent som vitenskapelig publiseringskanal på nivå 1, og det er opprettet en referansegruppe for dette. Den første vitenskapelige artikkelen, om Kåre Langvik-Johannessen, er publisert. Det er avholdt seks redaksjonsmøter i perioden.

I mai 2020 var det planlagt et forskningsseminar i samarbeid med Traveling Texts, UiO, denne gangen med tema «Oversettelse og oversettere gjennom historien». Seminaret er utsatt til 2021 på grunn av koronasituasjonen.

En viktig del av foreningens arbeid er å høyne oversetterfagets status og synliggjøre oversetteren som opphaver og kunstutøver, og NOleks bidrar til dette ved å fremme tenkning og skriving om oversettelse, både vitenskapelig og populærvitenskapelig. NOleks er imidlertid et stort prosjekt for en liten organisasjon. Vi søkte om samarbeid med NFFO om prosjektet, og vi er glade for at NFFO nå er samarbeidspartner.

NOleks mottok i 2020 kr 300 000 i tilskudd fra Norsk kulturråd, kr 80 000 fra NFFO og kr 40 000 fra Goethe Institut. I tillegg har administrasjonen og ledelsen i NO bidratt med mange frivillige arbeidstimer. Det søkes om finansiering også fra andre kilder.

Presentasjonskurs

<i>Fra handlingsplanen: Arrangere presentasjonskurs for tillitsvalgte i samarbeid med noen av de andre foreningene på huset</i>	Kurset er under planlegging og vil bli avholdt etter at organisasjonene i Kronprinsens gate 17 har avholdt sine årsmøter i 2021, eventuelt høsten 2021.
---	---

Fagseminar for oversettere av barne- og ungdomslitteratur

Fra handlingsplanen:

Arrangere fagseminar om oversettelse av barne- og ungdomslitteratur

Foreningen planla å avholde fagseminar for oversettere av barne- og ungdomslitteratur fredag 12. og lørdag 13. februar 2021 på Thorbjørnrud hotell. Seminaret ble utlyst i desember, men ble i januar utsatt på grunn av koronasituasjonen. Programmet vil bestå av en kombinasjon av foredrag og verksteder, med musikalitet og tilgjengelighet som overordnede temaer og vil bli avholdt så snart det blir mulig. Seminaret ble planlagt av Jan Christopher Næss, Hilde Stubhaug og Eli-Ann Tandberg, samt Cora Skylstad fra administrasjonen.

Fagseminar for oversettere av underholdningslitteratur

Foreningen planla å avholde fagseminaret Krim og kjærlighet i høstmørket fredag 20. og lørdag 21. november på Thorbjørnrud hotell. Seminaret ble utlyst tidlig i oktober, men ble senere samme måned utsatt på grunn av koronasituasjonen. Programmet vil sette søkelys på dialog og god leselystfremmende norsk uavhengig av kildepråk, og på krimsidens først og fremst det norske begrepsapparatet rundt politiets og påtalemyndighetens organisasjon, arbeidsgang og juridiske prosess. Søkere som fikk plass på seminaret, blir prioritert når det blir mulig å avholde seminaret. Seminaret var planlagt av Tore Aurstad, Kaja Rindal Bakkejord og Henning Kolstad, samt Hilde Sveinsson fra administrasjonen.

Engelsk fagseminar

Fredag 28. og lørdag 29. februar 2020 arrangerte foreningen fagseminar i Kronprinsens gate 17 for skjønnlitterære engelskoversettere. Tittelen "Tid og rom" henspilte på seminarets to hovedtemaer: eldre former for engelsk og regionale varianter av engelsk.

*Fra handlingsplan
forrige periode:
Arrangere engelsk
fagseminar*

Lingvistene André Dannevig og Julian Kirkeby Lysvik innledet med et foredrag om kreativ språkbruk i TV-serien *Beforeigners*, mens Nils Ivar Agøy fortalte om arbeidet med å oversette det særpregede arkaiske språket i Tolkiens *Silmarillion*. Professor Jan Erik Rekdal tok for seg irsk påvirkning på engelsk, og Andrew Weir fra NTNU snakket om bl.a. mangfoldet i engelskvarianter, sosiolingvistiske holdninger til dem og om

deres historiske utvikling. På grunn av en programavlysning ble den ledige tiden isteden benyttet til en utvidelse av deltakernes arbeid i grupper, som utgjorde en viktig del av seminaret: Alle hadde fått tilsendt verkstedoppgaver på forhånd, som man jobbet med og diskuterte i flere bolker på seminaret. Lunsj og middag foregikk i seminarlokalene. Seminaret hadde 22 deltakere, hvorav flere var ikke-medlemmer. Arrangementskomiteen besto av Morten Hansen, Hilde Lyng, Hege Mehren og Eira Ingersdatter Reithaug fra administrasjonen.

Hvordan bli rik og lykkelig som oversetter

Fra handlingsplanen:

Arrangere verkstedet «Hvordan bli rik og lykkelig som oversetter – et seminar om oversetterens praktiske hverdag» for andre gang

Arrangementet skulle vært avholdt i Oslo Militære Samfund lørdag 28. november, men ble utsatt på grunn av koronasituasjonen. Det vil bli avholdt så snart det er mulig.

Samarbeidspartnere/samarbeidsfora i Norge

De skjønne

De skjønne er et uformelt forum bestående av ledelsene i de fem foreningene i K17. Forumet har i perioden bare møttes én gang, noe som for en stor del skyldes fondsstyrets sterkt økte møtefrekvens i forbindelse med forhandlingene om bibliotekvederlaget.

SOS – Skribentorganisasjonenes samarbeidsutvalg

NFFO hadde innkallingsansvar for SOS i 2020, Forfatterforbundet, som er nytt medlem av utvalget, har overtatt i 2021. Det har vært tre møter i SOS i perioden, i april, september og november.

Møtene har i stor grad vært viet koronasituasjonen og utfordringene med kompensasjonsordningene. Et av møtene, der også Forfattersentrum deltok, tjente som formøte i anledning møtet med kulturministeren. Andre saker som har vært diskutert er bruk av tekst i digitale læremidler (NDLA og FriDA), strømmeavtaler for forfatterne og nettbokhandelen Bookis. NFFO inviterte også til et presentasjonsmøte om sin modell for individuell utbetaling av privatkopieringskompensasjon.

Oversetterforum

Fra handlingsplanen:

Revitalisere

Oversetterforum

Oversetterforum er et samarbeid med de andre norske oversetter- og tolkeforeningene: Norsk audiovisuell oversetterforening (NAVIO), Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFFO), Norsk fagoversetterforening (Norfag), Norsk tolkeforening (NTF),

Statsautoriserte translatørers forening (STF) og Tolkene i Akademikerforbundet (TiA). NO tok i januar 2020 initiativ til å revitalisere Oversetterforum og inviterte til et møte med samtlige syv foreninger til stede. NFFO (v/Oversetterutvalget) fulgte opp samarbeidet og innkalte til et digitalt møte 2. november hvor alle igjen var representert. Det ble gitt muntlige oppdateringer fra hver forening med vekt på koronakonsekvenser og -tiltak. Tolkene er langt hardere rammet av oppdragstørke enn de andre foreningenes medlemmer. Videre tok Bård Andreas Skjeggstad (STF) initiativ til en sak Oversetterforum kan stå sammen om og arbeide målrettet for på sikt: styrking av språkfag i skolen og i

høyere utdanning. Diskusjonen på møtet resulterte i opprettelsen av to arbeidsgrupper: en politisk arbeidsgruppe og en formidlingsgruppe.

Kunstnernettverket

Kunstnernettverket samler 19 landsomfattende organisasjoner som representerer skapende og utøvende kunstnere i Norge. Samlet har disse forbundene om lag 30 000 medlemmer. Nettverket arbeider med kunstnerpolitikk, med særlig vekt på kunstneres inntektsforhold, sosiale rettigheter, stipend, vederlag og opphavsrett.

Kunstnernettverket skriver felles innspill til statsbudsjett og høringsuttalelser til myndighetene vedrørende kunstnerpolitiske forhold. Kunstnernettverket deltar normalt på Arendalsuka, som i 2020 ble avlyst grunnet koronasituasjonen.

I 2020 hadde Kunstnernettverket 5 fellesmøter og leverte følgende høringssvar/innspill til offentlig forvaltning:

- Høringssvar til forslag om gjennomføring av EUs direktiv om kollektiv rettighetsforvaltning og om åndsverklovens rekkevidde for nærstående rettigheter. 6.2.2020
- Brev til KUD/HOD/NFD om bransjerettede tiltak i forbindelse med koronakrisen. 18.3.20
- Innspill til Prop. 142 S. (2019-2020 Endringer i statsbudsjettet 2020, 25.9.20
- Innspill til komitehøring til Prop. 53L (2020-2021) Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett, 13.1.21

Koronasituasjonen

Problemstillinger knytte til koronasituasjonen har stått sentralt for Kunstnernettverket i 2020. De inngripende smitteverntiltakene satte kunstnere og kulturarbeidere i en svært vanskelig situasjon, med store inntektsbortfall, og verken myndighetenes krisepakker eller kompensasjonsordningen for selvstendig næringsdrivende og frilansere viste seg å være spesielt treffsikre for kunstnerne. De bevilgede krisepakkene var også utilstrekkelige for å sikre et fremtidig levedyktig kunst- og kulturliv.

Arendalsuka

Arendalsuka ble avlyst grunnet koronasituasjonen.

Universitetet i Oslo

Norsk Oversetterforening samarbeider med Universitetet i Oslo om Norsk Oversetterleksikon, og flere fra universitetet sitter i redaksjonen og i referansegruppen. Normalt arrangerer vi minst ett årlig seminar tilknyttet leksikonet, men på grunn av koronasituasjonen er 2020-seminaret utsatt.

NFFO

NO samarbeider med NFFO, som nå har gått inn som samarbeidspartner i NOleks. Videre har en del av samarbeidet dreid seg om oppfølging av den nye normalavtalen. NO inngikk dessuten samarbeid om et kurs for nye oversettere, sammen med tidsskriftet Mellom, som NFFO av kapasitetsgrunner dessverre trakk seg fra i januar 2021. Samarbeidet har i overveiende grad funnet sted på e-post og i digitale møter.

Samarbeid med tidsskriftet Mellom om verksted for nye oversettere

Fra handlingsplanen:

Arrangere verksted for nye oversettere i samarbeid med tidsskriftet Mellom (forutsatt ekstern finansiering)

Det har i perioden vært avholdt to møter med tidsskriftet Mellom med tanke på å arrangere et verksted for nye oversettere i løpet av 2021/22.

Samarbeidspartnere/samarbeidsfora internasjonalt

NORNE – Nordisk nettverk

Det årlige møtet i Nordisk Oversetternettverk (NORNE) skulle ha funnet sted i Berlin i september 2020, i samarbeid med de nordiske ambassadene. Grunnet koronasituasjonen ble møtet avholdt digitalt under ledelse av Översättarsektionens Nik Ruth Persson og Olov Hyllienmark.

Representanter for de respektive lands oversetterorganisasjoner la frem rapport over aktuelle hendelser og sentrale arbeidsområder. Et gjennomgående tema var hvordan foreningenes aktiviteter var preget av koronasituasjonen og hvilke støtteordninger som var kommet oversetterne til gode. Et viktig tema for flere av landene var kontraktsforhold, og siden NORNE-møtet i Helsinki i 2019 har Danmark fått på plass en «modellkontrakt» etter tjue år uten, og Norge (NO i samarbeid med NFFO) en ny «normalkontrakt» for oversettelser. De færreste NORNE-landene har egne oversetteravtaler for lydbøker, noe spesielt Island uttrykte bekymring for: Storytel og SagaEgmont har nå overtatt store deler av det islandske markedet uten å kompensere oversetterne.

Et eget punkt i programmet var «NORNEs fremtid», der behovet for og utbyttet av et nordisk oversettarsamarbeid ble diskutert. Konklusjonen var at NORNE er et svært verdifullt nettverk som skal eksistere videre. Det er basert på en felles nordisk forståelse og har et overskuelig antall deltakere, fortrinnsvis ledere og nestledere for de respektive organisasjonene. NORNE er – og skal være – både et formelt og uformelt, personlig og

profesjonelt nettverk, der medlemsorganisasjonene først og fremst skal lære av og støtte hverandre i alle typer oversettersaker.

Den digitale møteformen og en møtetid på tre klokketimer satte begrensninger for 2020-møtet, og det var bred enighet om at ideen om NORNE innebærer fysiske møter med en faglig og sosial agenda. Det er foreløpig uvisst hvordan det blir i 2021, men det er kommet forslag om å møtes i Berlin i september. For 2022 er det planlagt et NORNE-møte i Reykjavik.

BWC – Baltic Writers' and Translators' Council

Årsmøtet i Baltic Writers Council som skulle vært holdt 24. april, ble først flyttet til høsten 2020 og deretter utsatt på ubestemt tid. BWC representerer over 20 skribentorganisasjoner i Baltikum og de nordiske landene, i tillegg til Hviterussland, og har som hovedformål å bringe oversettere og forfattere sammen. Årsmøtet holdes hvert år i Visby på Gotland, og i den forbindelse arrangeres det gjerne en litterær tilstelning. I forbindelse med årets årsmøte hadde BWC gjennom de norske skribentorganisasjonene søkt og fått bevilget midler fra Kopinor til et litterært arrangement om Hviterussland, med spesiell vekt på språksituasjonen og forholdene for skribenter under regimet. Dette arrangementet er planlagt holdt når smittesituasjonen igjen tillater at det arrangeres årsmøte i BWC, forhåpentlig i løpet av 2021.

CEATL – Conseil Européen des Associations de Traducteur Littéraires

Som all annen virksomhet ble også det europeiske nettverket for litteraturoversettere, CEATL, rammet av koronakrisen med tilhørende tiltak i 2020, med den følge at det fysiske årsmøtet, som for første gang skulle holdes i Brussel (CEATLs offisielle «hjem»), måtte avlyses. I stedet ble det avholdt et mest mulig forenklet årsmøte via Zoom, der bare det aller nødvendigste, som årsmelding og regnskap, ble behandlet. Et forsøk på å diskutere en vedtektsendring angående valgordningen ble uoverstigelig vanskelig å gjennomføre i et slikt format og måtte utsettes. Nå er også årsmøtet 2021, som skulle ha vært holdt på Åland i juni med dobbelt finsk/svensk vertskap, henvist til å foregå på Zoom.

Siden 2019 har styret bestått av Morten Visby, president (Danmark), Lara Hölbling Matković (Kroatia), Miquel Cabal Guarro (Spania/Catalonia), Valérie Le Plouhinec (Frankrike), Shaun Whiteside (Storbritannia) og Bjørn Herrman (Norge). I 2021 er det igjen valgår og «vår» representant Bjørn Herrman går ut av styret etter fire år.

CEATL har også i år nytt godt av økonomisk støtte fra Kopinor, CEDRO (det spanske kopinor), NO og NFFO.

For å kompensere for bortfallet av fysiske møter, har styret arrangert flere “minglemøter” på Zoom, for å opprettholde kontakten med medlemsorganisasjonene, noe som har bidratt til å holde engasjementet oppe, og til tross for koronavanskelighetene har flere av arbeidsgruppene klart å holde virksomheten i gang.

Arbeidsgruppene

Synlighet – Nettidsskriftet *Counterpoint/Contrepoint* kom med to nye nummer i 2020. Tidsskriftet har fått veldig god mottagelse og får stadig flere abonnenter. Innholdet er en blanding av oversetterfaglige artikler, fagpolitikk, presentasjon av medlemsforeninger og aktuelt CEATL-stoff. Tidsskriftet kan leses og lastes ned gratis på nettsiden ceatl.eu.

Organisasjonsbygging – Arbeidet med en egen nettside for nystartede og svake organisasjoner, «Association Boost Book», har gått sin gang og er snart ferdig. Den vil bli lansert i forbindelse med årsmøtet 2021 og vil være tilgjengelig for alle, ikke bare medlemsforeninger.

Arbeidsvilkår – Den nye store sammenlignende undersøkelsen av arbeidsforholdene for oversettere i Europa ble ferdigstilt våren 2020 og gjennomført i mai. Fra Norge (NO/NFFO) kom det inn 29 svar; det kunne vært betydelig flere. Til sammen var det nesten 1900 oversettere fra 23 land som svarte. Undersøkelsen er også tenkt presentert på årsmøtet 2021.

Opphavsrett – Heller ikke denne arbeidsgruppen har ligget på latsiden, selv om alle opprinnelig planlagte aktiviteter måtte legges til side. I stedet har arbeidsgruppen gjennomført (i desember 2020) en spørreundersøkelse blant medlemsorganisasjonene for å kartlegge implementeringen av DSM-direktivet i de ulike landene, og er i skrivende stund i ferd med å ferdigstille en spørreundersøkelse om oversetteres rettigheter og kontraktsforhold, som er planlagt gjennomført i løpet av februar 2021. Begge undersøkelsene retter seg til kontaktpersoner i medlemsforeningene, slik at muligheten for å få fyllestgjørende svar er høy. (På den første var svarprosenten 100.)

Arbeidsgruppen for Best Practice

Noe arbeid med nettstedet om organisasjonsbygging gjenstår.

Et lekent antivirus – på nettet og i Bologna

Et eget initiativ fra den italienske oversetterforeningen, STRADE, må trekkes frem og nevnes spesielt: «A Playful Antivirus». Den populære italienske barnebokforfatteren Roberto Piumini skrev allerede i mars 2020 et dikt for barn om koronakrisen, og STRADE tok kontakt med barnebokmessen i Bologna og fikk i stand et samarbeid med CEATL og FIT om å oversette diktet til flest mulige språk. Den norske versjonen ble besørget av NO-styremedlem Fartein Døvlø Jonassen. En presentasjon av prosjektet og alle de tilgjengelige versjonene av diktet finnes på barnebokmessens hjemmeside. ([Is There Something in the Air? - Roberto Piumini \(bolognachildrensbookfair.com\)](http://Is There Something in the Air? - Roberto Piumini (bolognachildrensbookfair.com)))

IAF – International Authors Forum

IAF er en internasjonal sammenslutning av skribentorganisasjoner med sterkt fokus på opphavsrett og vederlagsordninger. NO deltok på IAFs årsmøte, som i år ble holdt digitalt.

Hovedtemaet for årsmøtet var pandemiens innvirkning på forfattere og bokbransjen og hvordan IAF skal hjelpe organisasjoner rundt om i verden med å bistå forfattere. Ni nye organisasjoner ble ønsket velkommen, og det ble valgt nytt styre, med John Degen fra The Writers' Union of Canada som leder.

FIT – Fédération Internationale des Traducteurs

Literary Translation and Copyright Task Force

Det har i perioden ikke vært aktivitet i gruppen som skal ha fokus på litterær oversettelse og opphavsrett.

Fag- og kulturpolitikk

I januar 2020 avløste Abid Raja Trine Skei Grande som kultur- og inkluderingsminister. Det har vært tydelig for litteraturfeltet at han ikke har den samme interessen for litteratur som sin forgjenger, og det har vært vanskelig å få ham i tale.

Regjeringen la i mai frem forslag til ny språklov. Dessverre ser lovforslaget mer ut som en ny mållov, der kampen står mellom bokmål og nynorsk, enn en språklov som favner alle språk i Norge. Det står i klartekst at flerspråklig kompetanse ikke er tema for lovforslaget, og oversettelsens betydning for å demme opp for domenetap og berike samfunnet med kulturuttrykk utenfra, er helt oversett

Kulturpolitikken har i likhet det meste annet i 2020 vært sterkt preget av koronasituasjonen, og mye av ressursene på kulturfeltet er gått med til krisehåndtering. Smitteverntiltakene har rammet kunstnere og kulturarbeidere hardt økonomisk og regjeringens krisepakker har dessverre vært utilstrekkelige og lite treffsikre, spesielt for utøvende kunstnere og kunstnere som på en eller annen måte driver med formidling. Allerede i juni 2020 så man at kunstnerbefolkningen i snitt hadde hatt et inntektsbortfall på 45 %, mot 6 % ellers i befolkningen. Det ble riktignok bevilget 70 millioner kroner til Covid-19-stipender, som ble fordelt på kunstnergruppene, men det var langt fra tilstrekkelig. Heller ikke kompensasjonsordningen for selvstendig næringsdrivende og frilansere viste seg å være tilpasset kunstnerens varierende og sammensatte lappeteppet økonomi, og svært mange unnlater å søke fordi ordningene ikke treffer dem.

Det er fortsatt mange uavsluttede prosesser på gang: Verken bokforskriften, kunstnermeldingen eller kulturmeldingen for barn og unge er ferdig behandlet, men de to sistnevnte skal etter planen legges frem våren 2021.

Statsbudsjettet

NO deltok på høring om statsbudsjettet i Familie- og kulturkomiteen 20. oktober. Her uttrykte vi tilfredshet over at Norsk kulturfond dagen før ble tilført 50 millioner i en

krisepakke som kunne kompensere for høstens avkortning til ny norsk skjønnlitteratur, uten at det går utover andre ordninger. Vi mente likevel at det var urovekkende at det ikke var satt av friske midler til styrking av andre ordninger under Norsk kulturfond, slik som innkjøpsordningen for oversatt litteratur.

I høringen priste vi de 309 midlertidige arbeidsstipendhjemlene som er innført i forbindelse med koronapandemien, men påpekte at en økning på fire permanente hjemler er altfor liten. Her støttet vi Kunstnernettverket, som ba om en økning på 200 hjemler over fire år. Videre ba vi om at stipendene skal reguleres etter en lønnsindeks som tilsvarer rammene i staten. Vi uttrykte også bekymring for ordningen med statsstipend, som under Solberg-regjeringen ser ut til å være under avvikling.

Vi berømmet regjeringen for å bevilge 11,5 millioner mer til språk i statsbudsjettet 2021, men kritiserte at fremmedspråk og oversettelse ikke var nevnt noe sted. Vi påpekte at det samme gjelder i utkastet til språklav (Prop. 108L), som heller ikke anerkjenner oversettelsens betydning for norsk språk.

I vårt skriftlige høringssvar til Utdannings- og forskningskomiteen i forbindelse med høringen 19.–22. oktober påpekte vi at det er uheldig at det i årets forslag til budsjett ikke var avsatt øremerkede midler til lesestimulering, og at det også kuttes i lesestimuleringsmidler til folke- og skolebibliotek. Vi finner det bekymringsverdig at bevilgningene til lesetiltak i realiteten minsker år for år, når vi samtidig ser en nedgang i lesing blant barn og unge.

EU-direktiver

Implementering av CRM-direktivet: Prop. 53 L (2020-21) Lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv.

EU innførte i 2014 et direktiv om kollektiv forvaltning av vederlagsmidler, det såkalte CRM-direktivet (2014/26/EU). Hovedformålet var å regulere forvaltningsorganisasjonene som i mange land bruker en overdrevent stor andel til administrasjon og til å drifte seg selv, slik at det blir lite igjen til rettighetshaverne. Denne problemstillingen er imidlertid lite aktuell i Norge.

20.11.2020 la regjeringen frem et forslag til ny lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. (Prop. 53 L (2020-21)). Flere organisasjoner, blant dem Kunstnernettverket, der NO er medlem, spilte under høringen i Familie- og kulturkomiteen 21.01.2020 inn at det norske lovforslaget går lenger enn direktivet legger opp til i å regulere medlemsorganisasjoners virksomhet, og at det, dersom det blir vedtatt kan komme til å få store følger for organisasjonenes fellestiltak og stipender, da lovforslaget legger opp til en langt større grad av individuell fordeling av vederlag. Flere tok altså til orde for at lovens virkeområde burde begrenses. Utover dette var mange av innspillene som kom i høringsrunden i

februar 2020 tatt til følge, blant annet at det fortsatt skal finnes en godkjenningsordning for avtalelisens.

Implementering av DSM-direktivet

EUs opphavsrettsdirektiv ((EU 2019/790, DSM-direktivet) ble vedtatt i april 2019 og skal være implementert i EU innen 7. juni 2021. EØS/EFTA-området har ytterligere et år på seg til å ta rettsakten inn i sin lovgivning. Direktivet inneholder blant annet regler om tvisteløsning og regler som skal sikre rimelig vederlag for opphavere og utøvende kunstnere. NO følger med på implementeringen i andre land og har samarbeidet med flere nordiske skribentorganisasjoner om å fremme en tolkning av direktivet som kommer opphavere til gode.

Kunstnermelding

Regjeringen har lenge arbeidet med en kunstnermelding. NO har levert innspill i flere omganger, også gjennom Kunstnernetverket. Våre innspill ble omtalt i årsmeldingen av 2019. Høsten 2020 ble vi invitert til å komme med nye og utdypende innspill i et møte med Kulturdepartementet 24. august og i et møte med kulturministeren 23. september, der vi også svarte på spørsmål fra forvaltningen og ministeren.

Meldingen var lovet høsten 2019, men er nå bebudet i første kvartal 2021.

Språklov

12.5.2020 la regjeringen frem forslag til Lov om språk (språklova), Prop. 108 L (2019-2020). Kulturdepartementet har lagt ned et solid arbeid i formuleringen av hvorfor de norske språkene – inkludert samisk, kvensk, romanes, romani og norsk tegnspråk – skal vernes og styrkes. Ytterligere domenetap til engelsk må forhindres. Norsk Oversetterforening har fulgt prosessen mot en språklov med forventninger om at det norske språket og profesjonelle produsenter av norskspråklig innhold skal få et løft. Desto større er skuffelsen over at selve lovteksten ikke står i stil med de gode intensjonene i innledningsteksten. Får vi en språklov som forelagt av departementet, må Norge ta til takke med enda en mållov som gjenspeiler kappestriden mellom bokmål og nynorsk. Med andre ord: enda en regulering av bokmål og nynorsk i offentlig forvaltning. Vi får ingen språklov som verner og sikrer norsk som et samfunnsbærende språk i Norge.

I lovforslagets innledning gleder vi oss over at oversettelse fra andre språk blir nevnt eksplisitt, selv om betydningen av oversettelse og av flerspråklig kompetanse bare forekommer én gang: Det står i klartekst at flerspråklig kompetanse ikke er tema for lovforslaget. Men hva med oversettelse fra andre språk til norsk? Det er nedslående at lovforslaget ikke omfatter oversettelse til norsk av andre språkområders fag- og skjønnlitteratur, for ikke å si norsk teksting av utenlandske filmer og TV-serier.

Konkurransen fra engelsk kan ikke bare oppveies, slik språkløven foreslår, ved å skape originalt, norskspråklig innhold. I en stadig mer globalisert og digitalisert verden er det naivt å tro at det bare er slik de norske språkene skal vernes. Lovarbeidet ser ut til å ha oversett at vi fortsatt kommer til å importere kulturinnhold utenfra, fra andre språk, og at oversettelse høyst sannsynlig kommer til å spille en enda viktigere rolle for de norske språkene enn tidligere. Disney kommer ikke til å begynne å produsere norsk innhold, Netflix kommer ikke til å slutte å sende utenlandske serier tekstet eller dubbet til norsk. Fremmedspråkkunnskap kommer til å være helt avgjørende for å sikre de norske språkene.

Kulturmelding barn og unge

Regjeringen arbeider med en barne- og ungdomskulturmelding som etter planen skal legges frem våren 2021. NO leverte sitt innspill 1. oktober 2019.

Aksjon skolebibliotek

Aksjon skolebibliotek er et samarbeid på tvers av en rekke organisasjoner for å styrke det norske skolebiblioteket, som altfor lenge har vært en salderingspost. Aksjonen ble etablert høsten 2016.

NO har stilt seg bak Aksjon skolebibliotek, som drives av NBU, Foreningen !les, Norsk bibliotekforening og Leser søker bok. Aksjon skolebiblioteks viktigste sak var i 2020 arbeidet med NOU 2019: 23, forslaget til ny opplæringslov: Aksjonen har reagert sterkt på forslaget om å fjerne «skolebibliotek» i den nye lovteksten, og sendte innspill til NOU-en i slutten av juni 2020. Forslaget har resultert i flere avisinnlegg, og aksjonen avventer endelig forslag til ny opplæringslov på høring våren 2021. Videre har Kulturrådets nye prøveordning med å inkludere skolebibliotek i innkjøpsordningen og innspill til SVs representantforslag om en ny nasjonal lesepolitikk stått på programmet. Aksjon skolebibliotek deltok i januar på høring i Utdannings- og forskningskomiteen.

En ny lesepolitikk

I desember 2019 stilte NO seg bak innspill til en ny lesepolitikk, sammen med de andre skribentorganisasjonene, Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen. Her ble det spilt inn fem punkter som vi mener bør inngå i en ny lesepolitikk:

- Handlingsplan for lesing
- Statusheving av norsk
- Videreføring og styrking av eksisterende lesetiltak
- Styrking av skolebibliotekene
- Et bedre grunnlag for politikkkutforming

Dette ble av flere av aktørene i bokbransjen fulgt opp under budsjettøringene i 2020, der NO blant annet i sitt skriftlige høringssvar til Utdannings- og forskningskomiteen seg

uttrykte bekymring for at midlene øremerket lesetiltak foreslås redusert. En samlet bransje samlet seg i desember 2020 om et opprop i Bok365 om en felles lesepolitikk. Videre var bransjen 4. februar samlet på et (digitalt) møte om litteraturpolitisk samarbeid, der lesepolitikk sto øverst på dagsorden.

Bokforskriften

Ny bokforskrift ble sendt på høring i november 2018, men det er ennå ikke fattet noe endelig vedtak. Den gamle forskriften, med unntak fra konkurranselovens § 10, ble forlenget midlertidig, og denne midlertidige forlengelsen gjelder fortsatt.

Opposisjonen har erklært at de vil gjeninnføre en boklov om de skulle komme til makten.

Mva-fritak e-bøker

Etter mange års påtrykk fra en samlet bokbransje, ble det 1. juli 2019 innført mva-fritak for E-bøker. E-boksalget viser en klar økning fra 2019 til 2020, ifølge Bokbasen/Mentor, som nå har mer enn 20 000 e-boktitler i salg.

Pliktavleveringsloven og tilgang til digitalt materiale

Ny pliktavleveringslov trådte i kraft i januar 2016, og Kulturdepartementet har pålagt Nasjonalbiblioteket å gjøre pliktavlevert digitalt materiale tilgjengelig for forskere og studenter. Innloggingen skjer via en Feide-identitet og kan skje fra et folkebibliotek eller et fag- og forskningsbibliotek. Både Forleggerforeningen og skribentorganisasjonene er bekymret, og Nasjonalbiblioteket har invitert til en serie møter for å diskutere regler og begrensninger for denne tilgjengeliggjøringen, m.m.

Loven ble fulgt opp av ny forskrift om avlevering av allment tilgjengelige dokumenter (pliktavleveringsforskriften), som trådte i kraft 1. juli 2018. Ordningen skal betraktes som en prøveordning. Ordningen skal fortløpende evalueres og justeres slik at den ikke skader rettighetshaverens legitime økonomiske interesser.

Fri kunst

I regi av organisasjonen SafeMUSE markerte NO sammen med en rekke andre kunstnerorganisasjoner ytringsfriheten den første uken i mars 2020. Kunstnerisk ytringsfrihet er under press, og over hele verden er kunstnere truet, fengslet, og i de verste tilfellene drept på grunn av sin kunst. Målet med initiativet FRI KUNST er å skape oppmerksomhet om saken ved å gå sammen om å markere ytringsfrihet på flest mulig måter og arenaer.

Grønt veikart for kunst- og kulturfeltet

Fra handlingsplanen:

Her har det ikke vært aktivitet i perioden.

Tilslutte seg Grønt veikart for kunst- og kulturfeltet og gjennom dette forplikte seg til konkrete målsettinger for å redusere foreningens klimaavtrykk som en del av FNs bærekraftsmål

Norsk kulturråd

Fra handlingsplanen:

Arbeide for å få oversatte barne- og ungdomsbøker inn på Norsk kulturråds forsøksordning med innkjøp av B/U-litteratur til utvalgte biblioteker

Norsk kulturråd opprettet i 2019 en treårig forsøksordning (2020–2022) med innkjøp og distribusjon av kulturfondbøker til skolebiblioteker for å gi barn og unge større tilgang til ny norsk litteratur enn de har i dag. Gjennom ordningen vil titler for barn og unge på Innkjøpsordningen for ny norsk skjønnlitteratur, Innkjøpsordningen for ny norsk sakprosa og Innkjøpsordningen for nye norske tegneserier bli distribuert til skolebiblioteker i grunnskolen. Forsøksordningen omfatter per i dag ikke oversatt litteratur, men vi arbeider for å bli innlemmet i den.

Kontaktutvalget for innkjøpsordningene

Det ble i perioden bare avholdt ett ordinært møte, der det ble informert om justeringer i innkjøpsordningene og diskutert påmeldingsfrister, utsendelser til biblioteker, erfaringer med distributør og eventuelle uklarheter. Det ble også informert om utredningen om Kulturrådets virkemidler på litteraturfeltet, som ble lansert senere på høsten. Det ble senere sendt ut en plan for det videre arbeidet med oppfølging av utredningen som begynte senhøsten 2020 med ny norsk skjønnlitteratur. Gjennomgangen av ordningen for oversatt litteratur står ikke på programmet før i mars 2021.

Evaluerings av litteraturstøtte- og innkjøpsordningene

«Logikker i strid», av Lars J. Halvorsen og Anemari Neple, redigert av Paul Bjerke, ble lansert på Litteraturhuset i Oslo 27. oktober. Boken presenterer og diskuterer hvordan ordningene fungerer i ulike deler av det litterære kretsløpet og beskriver blant annet Kulturrådets balansegang mellom faktabasert forvaltningslogikk og en skjønnbasert kunstlogikk. Utredningen er en gjennomgang av ordningene Kulturrådet i dag har på litteraturfeltet og skal danne grunnlag for en gjennomgang av disse, blant annet ordningen for oversatt litteratur. Den oversatte litteraturen beskrives som to kretsløp, ett kommersielt og ett smalere som er avhengig av innkjøpsordningen for å opprettholdes. Det konkluderes med at innkjøpsordningen for oversatt litteratur ser ut til å være

avgjørende for at det skal bli «gjeve ut spreidd og lese litteratur av høg kvalitet omsett til norsk frå flest moglege språk», slik det formuleres på Kulturrådets nettsider.

Statens kunstnerstipend: Kvotefordelingen

Fra handlingsplanen:

Arbeide for å få flere

stipendhjemler i Statens kunstnerstipend

Skjønnlitterære oversettere har siden 2001 hatt en kvote på til sammen seks arbeidsstipendhjemler til arbeidsstipend og arbeidsstipend for yngre kunstnere og to SEK/SSK-hjemler (stipend for etablerte kunstnere/seniorkunstnere). Diversestipendpotten er per i dag på kr 381 000 og har stått stille siden 2012, da den ble økt med 12 700 kroner. Flere av de andre kunstnerorganisasjonene har i denne perioden fått økt sine kvoter, noen av dem radikalt.

I et brev til Familie- og kulturkomiteen og Utvalg for Statens kunstnerstipend ba NO på vegne av kunstnergruppen i 2020 om fire nye arbeidsstipendhjemler og fire SEK/SSK-hjemler, i tillegg til en dobling av diversestipendpotten, med en kostnadsramme på til sammen ca. 2,5 millioner kroner.

I statsbudsjettet for 2021 ble antallet permanente arbeidsstipendhjemler økt med fire, men ingen av disse tilfalt skjønnlitterære oversettere.

Midlertidige arbeidsstipender

Det ble i statsbudsjettet 2021 satt av 100 millioner til 309 midlertidige arbeidsstipender. Kunstnergruppen skjønnlitterære oversettere har i kvotefordelingen fått to av disse stipendene, langt færre enn andre skribentgrupper.

Covid-19-stipend

Sommeren 2020 ble det i forbindelse med Covid-19-pandemien satt av 70 millioner kroner til statlige kunstnerstipender med søknadsfrist 5. august. Det kom inn 3697 søknader, og 679 stipender à 100 000 kroner ble delt ut. Gruppen skjønnlitterære oversettere fikk åtte av disse stipendene. Her var tildelingsprosenten tilnærmet den samme for alle kunstnergrupper, i underkant av 20 %.

Kontrakt- og vederlagsforhandlinger

Tvisten om bibliotekvederlaget

Bibliotekvederlaget, som reguleres av Lov om bibliotekvederlag, er et kulturpolitisk virkemiddel som skal fremme nyskapning av kunst i Norge. Vederlaget fordeles til godkjente fond som forvaltes av kunstnerorganisasjoner. Vederlaget kan blant annet gå til stipend og faglige tiltak, en andel kan også brukes av til drift av organisasjonene, til beste for alle i kunstnergruppen, også kunstnere som ikke er medlem av noen organisasjon.

Norsk Forfatter og Oversetterfond (NFOF), som i dag består av organisasjonene Den norske Forfatterforening, Norsk Oversetterforening, Norske Barne- og

Ungdomsbokforfattere og Norske Dramatikeres Forbund, forvalter bibliotekvederlaget på vegne av kunstnergruppene skjønnlitterære voksenbokforfattere, skjønnlitterære oversettere, barne- og ungdomsbokforfattere og dramatikere.

Midlene i NFOF har vært fordelt basert på medlemstall i foreningene og har ligget på om lag 20 % for hver av de mindre foreningene (NO, NBU OG NDF) og i underkant av 40 % for DnF. Dette har vært en omforent løsning som har fungert, ettersom alle de fire opprinnelige foreningene i fondet har hatt sammenliknbare medlemskriterier. Ordningen har imidlertid vært omdiskutert, og det har vært forsøkt å finne andre fordelingsnøkler, slik at foreningenes til enhver tid gjeldende medlemskriterier ikke skal være bestemmende for fordelingen av bibliotekvederlaget.

Forfatterforbundet (FF), som ble stiftet i 2018, fikk i 2019 forhandlingsrett til bibliotekvederlaget av Kulturdepartementet. I tilkjenningbrevet sto det at det er naturlig at FF innlemmes i NFOF. Som følge av dette ble det innledet forhandlinger om FFs inntreden i NFOF og fordeling av bibliotekvederlagsmidlene foreningene imellom.

19. februar 2020 kom NFOF og FF frem til at fordelingsspørsmålet ikke lot seg løse innad i fondet, og tvisten ble overlatt til forhandlingsutvalget for bibliotekvederlag. 5. august 2020 kom avgjørelsen fra forhandlingsutvalget, med et vedtak der det sto følgende:

Etter en skjønnsmessig vurdering av alle parters anførsler, har forhandlingsutvalget derfor fattet vedtak om at det bibliotekvederlaget som samlet tilkommer de fem organisasjonene, skal fordeles slik mellom dem:

- Den norske Forfatterforening – 32 %
- Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere – 19 %
- Norsk Oversetterforening – 19 %
- Norske Dramatikeres Forbund – 19 %
- Forfatterforbundet – 11 %

Utvalget uttalte også ved forespørsel at fordelingen de kom frem til var løselig basert på antall medlemmer i hver forening.

Uten gode prinsipper for videre fordeling risikerer NO, NBU og NDF om et år å befinne seg i en enda dårligere posisjon i forhandling om midlene enn da forhandlingene startet for to år siden. Enhver forfatter som har opphavsrett til et skjønnlitterært verk kan søke om medlemskap i FF, og foreningen kan følgelig øke medlemstallet på helt annen måte enn de andre foreningene og altså få rett til å forvalte en tilsvarende større del av bibliotekvederlaget dersom fordeling basert på medlemstall opprettholdes.

Fordelingsutvalgets uttalelse om at medlemsantall fortsatt skal med i betraktning er altså bakgrunnen for at NO, sammen med NBU og NDF, 1.oktober 2020 stevnet DnF og FF inn for voldgiftsretten for å få en prinsipiell avgjørelse av fordelingsaken.

Saksøkernes (NO, NBU og NDF) oppfatning er at det vil være riktig å basere fordelingen av bibliotekvederlagsmidlene på hvilke kunstnergrupper de respektive foreningene representerer, altså skjønnlitterære voksenbokforfattere (DnF og FF), barne- og ungdomsbokforfattere (NBU), dramatikere (NDF) og skjønnlitterære oversettere (NO). Antallet skjønnlitterære voksenbokforfattere har ikke økt med opprettelsen av FF, men gruppen har fått høyere organisasjonsgrad og altså en supplerende organisasjon (FF), som ivaretar deler av kunstnergruppen som ikke har blitt innlemmet i DnF på grunn av opptakskravene der. Når nå NDF, NBU og NO i vedtaket fra forhandlingsutvalget må avgi mer enn de i sin påstand til forhandlingsutvalget sa seg villige til, må barne- og ungdomsbokforfattere, dramatikere og skjønnlitterære oversettere i realiteten gi fra seg midler til kunstnergruppen skjønnlitterære voksenbokforfattere. Ettersom stipendtildeling ikke er knyttet til foreningstilhørighet, kan alle skjønnlitterære voksenbokforfattere søke stipend både hos DnF og FF.

De tre saksøkernes påstand er at vederlaget skal fordeles med 20 % til hver av kunstnergruppene de representerer, skjønnlitterære oversettere, barne- og ungdomsbokforfattere og dramatikere, til sammen 60 %, og at DnF og FF skal fordele de resterende 40 % til gode for kunstnergruppen forfattere av skjønnlitteratur for voksne, som de begge representerer.

Voldgiften vil finne sted 3.–5. mai i år, med et tribunal som utgjøres av høyesterettsdommer Kine Elisabeth Steinsvik, professor ved Institutt for privatrett, UiO, Ole-Andreas Rognstad, og leder av voldgiften, advokat Are Stenvik fra advokatfirmaet Bahr.

Advokat Kaare Andreas Shetelig fra Wikborg Rein er prosessfullmektig for NO, NBU og DNF, med bistand fra NBU og NDFs jurist Astrid H. Storrusten og advokat Hans Marius Graasvold.

Voldgiftsretten skal ta stilling til fordelingsnøkkelen for gjeldende avtaleperiode med Staten, dvs. årene 2019–2021. Det er ventet at avgjørelsen blir retningsgivende også for den fremtidige fordelingen av bibliotekvederlaget, og det er derfor avgjørende at retten kommer frem til et resultat og en begrunnelse som gir prinsipielle holdepunkter for den videre fordelingen.

Dersom NO, NBU og NDF ikke skulle vinne frem med sin påstand i Voldgiftsretten, vil NO måtte regne med å forvalte en mindre del av vederlaget, noe som vil få alvorlige følger for stipendtildelinger, faglige og sosiale tiltak, samt fagpolitisk arbeid til gode for skjønnlitterære oversettere.

Med Forleggerforeningen om normalkontrakten

Etter to års forhandlinger trådte den nye normalkontrakten endelig i kraft fra 1.1.2020. Det viktigste i den nye kontrakten er fortsatt normalhonoraret, som er som før. Det skal reguleres etter lønnsutviklingen i de større norske forlagene, og det beregnes som før etter oversettelsens omfang. Honoraret er etter justering i 2020 kr 222 per 1000 tegn. Dette grunnhonoraret gir forlaget rett til å bruke oversettelsen i utgivelsesåret pluss fem kalenderår (rettighetsperioden). Endringene i den nye normalkontrakten gjelder først og fremst tilleggsutnyttelse og gjenbruk, der honoraret nå i stor grad blir salgsavhengig.

Denne omleggingen gjør at honoraret til oversetteren ikke lenger innebærer noen større økonomisk risiko for forlaget dersom det vil utnytte en oversettelse på flere måter eller over lengre tid. Dette har vist seg å være potensielt lukrativt for flere forlag, som under koronasituasjonen relativt risikofritt har kunnet utgi store mengder oversettelser fra backlist.

Overgang til ny avtale

Den nye avtalen trådte i kraft 1. januar 2020, og gjelder for alle kontrakter inngått etter den datoen. Kontrakter inngått før 1.1.2020 fortsetter å gjelde slik de er. Midlertidige avtaler avløses av den nye kontrakten.

Forleggerne fikk ett års frist på seg til å legge om sine systemer, slik at overgangen til ny ordning senest skulle tre i kraft 1.1.2021. Det ble avtalt at oversetteren skulle varsles om omleggingen i god tid på forhånd. Dermed skulle det være mulig eventuelt selv å kjøpe seg opp til neste honorartrinn i trappetrinnsmodellen. NO oppfordret medlemmene til å ta kontakt med forlagene og forhøre seg om salget, noe flere gjorde med godt resultat. Det var imidlertid ikke alle forlag som varslet oversetterne, og noen varslet først sent i desember 2020. Det gjenstår altså i skrivende stund å se hvordan overgangen i realiteten har fungert.

Skatt på lisensavgift

Det var etter NO og NFFOs oppfatning en forutsetning at det salgsavhengige honoraret – lisensavgiften – for e-bok og lydbokutnyttelse skulle utbetales som kapitalinntekt, og ikke som royalty, som i skattemessig forstand er definert som næringsinntekt. Noen forlag har imidlertid utbetalt lisensavgiften som royalty. NO og NFFO har derfor rettet en henvendelse til Skatteetaten med håp om å få et svar på hvordan inntekten skal behandles. Det er ikke kommet svar på henvendelsen idet årsmeldingen trykkes.

Med NTO om teateravtalen

Teateravtalen er ikke blitt reforhandlet siden våren 2019, og 2019-satsene, kr 480 per side og kr 900 i prøvehonorar, er ikke blitt justert. NO har gjentatte ganger tatt kontakt med

NTO for å avtale reforhandling av avtalen for 2021 uten å lykkes. Det må derfor presiseres i avtaler som inngås at det er satsene for 2021 som gjelder når de foreligger.

Det har i senere år vært en rekke teateroppsetninger basert på oversatte bøker. I forhandlingene i 2019 var det enighet om at dette ikke er gjenbruk, og to presiseringer ble inkludert i kontrakten: Under pkt. 4.1 om førstegangshonorar er det presisert at dersom det benyttes en eksisterende oversettelse som grunnlag for dramatisering, skal det inngås avtale med oversetteren. Under pkt. 7.1 om gjenbruk er det tilføyd at gjenbruksbestemmelsen ikke gjelder for oversatte tekster gjort for andre oppdragsgivere, f.eks. forlag; i slike tilfeller skal det inngås egen avtale i hvert enkelt tilfelle.

BOOKIS

Nettbokhandelen Bookis, som formidler nettsalg av brukte bøker, ønsker å innføre en ordning der både kjøpere og selgere har mulighet til å gi royalty til norske forfattere. Kopinor har data for individuell utbetaling og vil kunne påta seg utbetalinger til forfattere dersom ordningen innføres. NO er i dialog med Bookis om en eventuell liknende ordning for oversatte bøker på sikt.

Midlertidig avtale med Nasjonalbiblioteket om formidling av digitaliserte bøker gjennom Feide i forbindelse med koronakrisen våren 2020

Skribentorganisasjonene og Forleggerforeningen inngikk gjennom Kopinor i mars 2020 en midlertidig avtale med Nasjonalbiblioteket om digital formidling gjennom Feide-systemet til elever, studenter og forskere, for å sikre tilgang til bøker i en periode da alle offentlige bibliotek holdt stengt. Tilgangen ble gitt gjennom Nasjonalbibliotekets prøveordning for pliktavlevert materiale og ble overvåket og justert av en arbeidsgruppe underveis.

Andre forhandlinger, andre motparter og andre mulige avtaler

NDLA og FriDA

Nasjonal digital læringsarena (NDLA) er et interfylkeskommunalt samarbeid som tilbyr fritt tilgjengelige åpne digitale læringsressurser for videregående opplæring, med deltakende 10 fylkeskommuner (bare Oslo står utenfor). NDLAs uttalte målsetting er «å lage gode, åpne digitale læremidler for alle fag i videregående opplæring og støtte opp om elever og lærere i aktivt og deltakende læringsarbeid.» I løpet av 2020 er det også opprettet et tilsvarende samarbeid for grunnskolen, Fri digital arena (FriDA). Det har den senere tid vært grunn til å stille spørsmål ved hvilken politikk NDLA har for klarering, honorering og rettighetsforvaltning ved bruk av tekst. I lys av dette har NFFO og Forleggerforeningen fått støtte fra Kopinors formidlingsfond til å utarbeide en rapport om virkninger av NDLA og annen offentlig produksjon av læremidler med åpen lisens med det som formål å skape forståelse for opphavsretten og bruken av digitale læremidler.

NLB

Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB) definerer seg som «et statlig bibliotek under Kulturdepartementet». De formidler litteratur for alle som har vansker med å lese trykt tekst og vanlige bøker på grunn av funksjonsnedsettelse eller sykdom, og tilbudet er gratis og landsdekkende, under tvangslisens forvaltet av Kopinor. Tvangslisensen er hjemlet i åndsverklovens § 56 *Tvangslisens for fremstilling og bruk av opptak for personer med nedsatt funksjonsevne*. Her står det: «Opphaveren har krav på vederlag som utredes av staten. Bestemmelsen gjelder ikke for ervervsmessig bruk.» Mange har uttrykt undring over den beskjedne størrelsen på vederlaget, som i dag er på kr 3,38 pr. minutt. Vederlaget fastsettes av staten.

Andre har uttrykt bekymring over at bøkene synes å få uforholdsmessig stor spredning, også ut over det som er den spesifikke målgruppen.

Annet

Twistesaker

NO har i år behandlet én tvistesak, som dreier seg om gjenbruk av to oversettelser der forlaget motsetter seg å betale gjenbrukshonorar. Det vurderes etter flere henvendelser til forlaget nå å sende inn forliksklage.

Flere oversettere har fått råd og juridisk bistand i forbindelse med bruk av oversatte navn i tegnede tv-serier. I noen av tilfellene har det endt med at de engelske navnene har blitt brukt. I ett tilfelle var navnene allerede i bruk, og her har NO med juridisk assistanse forhandlet frem kompensasjon for oversetteren.

En rekke oversettere og arrangører, både medlemmer og ikke-medlemmer, har henvendt seg til oss og bedt om råd i forbindelse med bruk av bokoversettelse i teateroppsetninger og digitale arrangementer av forskjellige slag.

Det har også i denne perioden vært noen saker der et forlag har overtatt utgiverrettigheter til en bok der rettighetene til oversettelsen er falt tilbake til oversetteren. Flere forlag behandler det som gjenbruk, noe det ikke er. Foreningen anbefaler i slike tilfeller oversetteren å kreve 50 % av dagens normalsats for rettighetene til oversettelsen, samt påse at videre utnyttelse baseres på full normalsats.

Vi har også bistått flere oversettere som under koronakrisen våren 2020 ikke fikk utbetalt honorar når de skulle.

Medlemsundersøkelse om Covid-19-pandemien

NO sendte i november 2020 ut en medlemsundersøkelse om koronasituasjonen til de av

våre medlemmer som har fått publisert oversettelser de siste tre årene. 117 av 153 svarte. Rundt ti prosent har opplevd reforhandling av kontrakt, utsettelse eller avlysning av oppdrag og/eller forsinkelse i honorarutbetaling som skyldes koronasituasjonen. Dette er ikke oppsiktsvekkende, men omfanget er mer omfattende enn vi var klar over. Det som i størst grad vekker bekymring, er at omtrent halvparten av de spurte melder om færre oppdrag enn tidligere. Undersøkelsen avdekket videre at ett forlag har villet at stipendmidler skulle dekke hele eller deler av oversetterhonoraret – dette er en praksis vi tidligere ikke har sett i Norge.

Undersøkelse om seksuell trakassering

Vinteren 2020 gjennomførte Ipsos på oppdrag fra organisasjonene på litteraturfeltet en undersøkelse om seksuell trakassering. I undersøkelsen kommer det frem at 4 % av de 1951 respondentene melder om at de har vært utsatt for seksuell trakassering i løpet av de siste to årene. På oppfølgende detaljspørsmål om forskjellige grader av seksuell trakassering, svarer imidlertid langt flere, om lag 15 % at de for eksempel har blitt utsatt for uønskede kommentarer, blick eller annet med seksuelle undertoner. Det er i stor grad menn som trakasserer unge kvinner, men også menn blir utsatt for seksuell trakassering. Ansatte er mer utsatt for trakassering enn frilansere.

Undersøkelsen vil danne grunnlag for arbeidet mot seksuell trakassering i bokbransjen fremover. Det vil blant annet bli snakk om endrede rutiner, en varslingsjeneste og et varslingsombud.

Også blant Norsk Oversetterforenings medlemmer var det noen som meldte om at de har vært utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, trakassering og/eller overgrep. Hvorvidt det hadde skjedd på arrangementer i foreningens regi eller andre sammenhenger gikk ikke frem av undersøkelsen. Det kom heller ikke frem om det var en annen oversetter som sto for overtredelsen.

Forvaltningsorganisasjonene

Kopinor

Norsk Oversetterforening er en av Kopinors 23 medlemsorganisasjoner. Kopinor ble opprettet i 1980 og inngår avtaler om fotokopiering og digital kopiering innenfor utdanningssektoren, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner. Gjennom avtalene får brukerne enkel tilgang på kultur og kunnskap, samtidig som opphavsmenn og utgivere får betalt for sine verk.

Yngve Slettholm er Kopinors adm. direktør, Tom Remlov er styreleder.

Norsk Forfatter- og Oversetterfond mottar vederlag på vegne av skjønnlitterære forfattere og oversettere. Fondet mottok i 2020 kr 13 003 457 i kollektive vederlag fra Kopinor (2019: kr 9 204 374).

Kopinors samlede inntekter i 2020 var kr 394 mill. Kollektivt vederlag til medlemsorganisasjonene beløp seg til kr 250,5 mill., til utlandet kr 64 mill. Videre ble det utbetalt kr 35,9 mill. i individuelle vederlag. I tillegg kommer blant annet avsetninger til fremtidig fordeling og Kopinors fond.

De største avtaleområder er kommunesektoren (inkl. skoleverket) og høyere utdanning. Det ble i 2020 fremforhandlet en ny mønsteravtale for årene 2021-24 med Universitets- og høgskolerådet, mens forhandlinger om ny mønsteravtale med KS skal gjennomføres høsten 2021. Avtalen med Nasjonalbiblioteket om å legge ut digitaliserte bøker og tidsskrifter på internett (Bokhylla) løper videre. I 2020 inngikk Kopinor og Nasjonalbiblioteket en tremåneders avtale om tilgang til nyere, pliktavleverte bøker for utdanningssektoren mens bibliotekene var stengt på grunn av pandemien.

Kopinor samarbeider internasjonalt gjennom blant annet organisasjonen IFRRO (International Federation of Reproduction Rights Organisations), der Yngve Slettholm er president.

Les mer om Kopinor på www.kopinor.no.

Bokhylla

I digitaliseringsprosjektet Bokhylla.no som ble lansert i 2009 gjøres bøker tilgjengelige på Nasjonalbibliotekets hjemmesider. Bokhylla.no er gratis tilgjengelig for alle med norsk IP-adresse. Bøker som er opphavsrettslig beskyttet, er ikke tilrettelagt for nedlasting eller utskrift.

Til å begynne med omfattet prosjektet ca. 50 000 bøker fra 1690-, 1790-, 1890-, og 1990-årene. I 2012 ble det inngått en permanent avtale mellom Nasjonalbiblioteket og Kopinor, som forvalter rettigheter for forlag, forfattere og andre rettighetshavere. Avtalen gir Nasjonalbiblioteket anledning til å skanne og tilgjengeliggjøre bøker utgitt i Norge frem til og med år 2000. Denne delen av prosjektet ble fullført i februar 2018, og det arbeides nå med en mulig avtale for utgivelsesårene 2001–2005. Den enkelte rettighetshaver, både forfatter, oversetter og utgiver, har mulighet til å trekke enkelttitler fra Bokhylla.no.

Vederlaget til oversettere betales ut kollektivt via Kopinor. I etterkant av den foreløpige slutføringen av Bokhylla.no i 2018 ble det gjort en grundig gjennomgang av alt tilgjengeliggjort materiale. Denne gjennomgangen viste at det er langt færre av enhetene som er utgitt av norske forlag enn tidligere antatt, og følgelig at tapene for utgiversiden var lavere enn i tidligere beregninger. Opphaverorganisasjonene mente seg derfor berettiget til en større andel av vederlaget. Dette møtte motstand hos utgiversiden, og

forhandlinger om en ny fordelingsnøkkel førte ikke frem. Saken ble sendt til voldgift som ble avgjort 7.9.2020.

Bokhylla-voldgift

Dom i voldgiftsretten falt 7.9.2020 og ga opphaversiden fullt medhold i deres påstand. Det betyr at om lag 6 % mer av det totale vederlaget nå tilfaller opphavere. Voldgiften har lagt betydelig vekt på at Bokhylla omfatter eldre utgivelser og derfor ikke påfører utgiverne samme tap som nyere utgivelser, videre er det en betydelig andel av utgivelsene det ikke står noe forlag eller mediebedrift bak, og retten mente derfor at det var rimelig at opphaverne skulle ha en større andel av vederlaget.

NORWACO

Norwaco er en paraplyorganisasjon som forvalter rettigheter til opphavere, utøvende kunstnere og produsenter i audiovisuelle produksjoner. Norwaco har 35 medlemsorganisasjoner som til sammen representerer ca. 65.000 individuelle medlemmer. På vegne av disse inngår Norwaco avtaler og krever inn vederlag etter konkrete forvaltningsoppdrag, der kollektiv forvaltning anses hensiktsmessig. Hovedvirksomheten er tredjepartsdistribusjon av TV-kanaler og tilhørende arkivtjenester. Norwaco representerer også en rekke utenlandske rettighetshavere gjennom avtaler med utenlandske organisasjoner. Medlemsorganisasjonene gir forvaltningsoppdrag til Norwaco gjennom kontrakter.

Privatkopiering og skjønnlitterære oversettere

Skjønnlitterære oversetters andel av privatkopieringsvederlaget gikk i 2020 opp fra året før, fra kr 194 910 til kr 398 676.

Foreningen mottar statistikk over de mest solgte oversatte lydbøkene og fordeler vederlaget etter denne statistikken. Vederlag til mottaker som enten er umulig å finne eller ikke svarer på brev, avsettes til stipender i de årene beløpet er på kr 50 000 eller mer. De årene beløpet er lavere enn kr 50 000, er det vedtatt å overføre beløpet til Det skjønnlitterære oversetterfonds pris. Det er vurdert slik at også dette kommer skjønnlitterære oversettere til gode individuelt. I 2020 ble det utbetalt kr 351 572 (kr 174 265 i 2019) individuelt til 66 (49) mottakere, kr 47 104 (kr 20 645) ble overført til Det skjønnlitterære oversetterfond.

Stipender

NOs stipender – tildelinger stipendrunden 2020

Stipendene ble utlyst i midten av september 2019 med søknadsfrist 16. oktober. Stipendkomiteen behandlet søknadene i slutten av januar 2020, og tilsagnsbrev ble sendt ut i februar 2020. Etter årsmøtets godkjenning av budsjett for 2020 ble stipendene utbetalt i løpet av april og mai.

Stipend til eldre fortjente medlemmer:

Alf B. Glad

Honnørstipend:

Morten W. Krogstad

Arbeids- og prosjektstipender:

To måneder: Tor Tveite

Fire måneder: Johanne Fronth-Nygren, Simen Hagerup, Torstein Bugge Høverstad, Mazdak Shafieian

Seks måneder: Grethe Fatima Syéd

Ett år: Agnes Banach, Henninge Margrethe Solberg

To år: Hawdam Salih Jaf

Etableringsstipend:

Kr 15 000

Kristin Lie Garrubo, Tara Ishizuka Hassel

Diversestipend:

Kr 5 000

Ine Camilla Bjørnsten, Kristian Breidfjord, Line Gustad Fitzgerald, Veronica Garten, Kristin Gjerpe, Øyunn Rishøi Hedemann, Kristin Sofie Kilsti, Sidsel Mellbye, Anne Lande Peters, Hawdam Salih Jaf, Ayfer Storrud, Hanne Hay Sæthre, Elin Beate Tobiassen, Marit Tusvik, Anne Cathrine Wollebæk

Kr 10 000

Line Almhjell, Thor Dag Halvorsen, Elisabeth Haukeland, Christian Heyerdahl, Miriam Claire Lane, Alexander Leborg, Rune R. Moen, Signe Prøis, Solveig Moen Rusten, Alf Storrud, Birgit Owe Svihus, Eli-Ann Tandberg, Alice Tonzig, Sherin Rashad Wahab.

Kr 15 000

Christine Amadou, Éva Dobos, Johanne Fronth-Nygren, E. Beanca Halvorsen, Preben Jordal, Grete Kleppen, Bård Kranstad, Eivind Lilleskjæret, Børge Lund, Kari Wille Rekdal, Synneve Sundby, Hedda Vormeland, Monica Aasprong.

Kr 20 000

Ellen Karine Berg, Gøril Eldøen, Turid Farbregd, Hege Frydenlund, Karin Gundersen, Steinar Lone, Astrid Nordang, Erik Ringen, Vibeke Saugestad, Hilde Stubhaug, Tor Tveite, Magne Tørring, June Hwasue Warberg, Knut Ødegård, Kirsti Øvergaard.

Kr 25 000

Jonas Bjarkøy, Aase Gjerdrum, Inge Ulrik Gundersen, Fartein Døvløe Jonassen, Ika Kaminka, Hilde Lyng, Ute Neumann, Kristina Solum, Nina Zandjani.

Kr 30 000

Tove Bakke, Bente Christensen, Ragnar Hovland, Silje Beite Løken, Kirsti Vogt.

Kr 35 000

Tore Aurstad, Einar Blomgren, Gry Brenna, Sissel Busk, Guro Dimmen, Toril Hanssen, Thomas Lundbo, Tone Myklebost, Gry Sønsteng, Carina Westberg, Agnete Øye.

Kr 40 000

John Erik Frydenlund, Inger Gjelsvik, Ingrid Haug, Halvor Kristiansen, Peter Lorentzen.

Kr 45 000

Nina Aspen, Kari Engen, Dorthe Erichsen, Lene Stokseth.

Kr 50 000

Elsa Frogner, Per Kristian Gudmundsen, Bente Klinge, Eve-Marie Lund, Hege Mehren, Roar Sørensen, Benedicta Windt-Val.

Kr 55 000

Ragnhild Eikli, Tone Formo, Morten Hansen, Stian Omland, Jørn Roeim, Cecilie Winger.

Kr 60 000

Merete Alfsen, Kyrre Haugen Bakke, Elisabeth Bjørnson, Kari Bolstad, Sverre Dahl, Bodil Engen, Heidi Grinde, Bjørn Herrman, Torstein Bugge Høverstad, Knut Johansen, Henning Kolstad, Erik Krogstad, Tom Lotherington, Knut Ofstad, Per Qvale, Øystein Rosse, Christian Rugstad, Torleif Sjøgren-Erichsen, Geir Uthaug.

Øvrige stipender

Prosjektstipender tildelt i mai:

To måneder: Tove Bakke, Paal-Helge Haugen, Signe Prøis, Anne Cathrine Wollebæk.

Tre måneder: Iris Aasen Brecke, Ika Kaminka.

Materialstipend: Det ble i 2020 tildelt stipender for til sammen kr 49 000 fordelt på sju mottakere.

Statens kunstnerstipender – tildelinger 2020

Statens kunstnerstipender utlyste i juli ekstraordinære Covid-19-stipender på kr 100 000. Skjønnlitterære oversettere ble tildelt en kvote på åtte. Det kom inn 41 søknader, og disse ble behandlet og innstilt i august. Mottakere var: Kaja Rindal Bakkejord, Robert Emil Berge, Einar Blomgren, Guro Dimmen, John Erik Frydenlund, Kristin Sørsdal, Helge Torvund, Margunn Vikingstad.

Statens kunstnerstipender ble utlyst i midten av september 2019 med søknadsfrist 16. oktober. Stipendkomiteen for skjønnlitterære oversettere behandlet søknadene i januar 2020 og leverte innstilling til statens stipender i begynnelsen av februar.

Skjønnlitterære oversettere hadde i 2020 en kvote på seks arbeidsstipend og arbeidsstipend for yngre kunstnere (fem ledige for innstilling), samt kr 381 000 til diversestipender.

Arbeidsstipend/Arbeidsstipend for yngre kunstnere:

Ett år: Kirsti Vogt, Julia Wiedlocha

To år: E. Beanca Halvorsen, Hilde Lyng

Tre år: Preben Jordal

Diversestipend:

Kr 20 000: Gøril Eldøen, Hedda Vormeland

Kr 25 000: Eli-Ann Tandberg

Kr 30 000: Bente Christensen, Magne Tørring

Kr 40 000: Éva Dobos, Tone Myklebost, Astrid Nordang

Kr 41 000: Hilde Stubhaug

Kr 45 000: Halvor Kristiansen

Kr 50 000: Ika Kaminka

Økonomi

Tilskuddsordninger

I 2020 benyttet 17 medlemmer seg av tilbudet om refusjon av premien for frivillig sykeforsikring for frilansere. Det ble utbetalt til sammen kr 129 652.

Etter gjeldende regler har foreningens medlemmer anledning til å honorere konsulenter for inntil kr 5 000 per år. I 2020 benyttet fire medlemmer seg av ordningen, og det ble utbetalt kr 14 755.

Ett ikke-medlem og ett medlem mottok kollegahjelp i 2020. Det ble totalt utbetalt kr 10 000.

Foreningen betaler leie for to kontorer på skriveloftet i Litteraturhuset i Oslo. Leien i 2020 var på kr 26 400, og begge kontorer var tildelt for hele året. Bruk av Litteraturhusets skriveloft var inntil 2020 gratis for organisasjonenes medlemmer. Det var av økonomiske grunner nødvendig å innføre en avgift på kr 450 per måned fra og med 2020, samtidig steg også organisasjonenes leiekostnader betraktelig. Medlemmer som tidligere kunne benytte foreningens kontorer gratis, betaler nå kr 450 per måned.

Solidaritetsbistand

Solidaritetsbistand ytes etter søknad til styret. Det er i perioden gitt direkte støtte til ett medlem og lån til ett medlem. Det er per dato utestående solidaritetslån på kr 70 000.

Støtte til ulike formål i 2020

Det ble i 2020 gitt tilskudd til andre organisasjoner og tiltak på til sammen kr 117 000

Autor.se	kr	5 000
Oversatt i Bergen	kr	10 000
Kritikerlaget, støtte-medlemskap	kr	10 000
CEATL	kr	10 000
Kritikerprisene	kr	12 000
Oversetterpodkasten	kr	20 000
Norsk PEN	kr	25 000
Tidsskriftet Mellom	kr	25 000

Gravferdsbidrag

NFOF vedtok i 2019 å avvikle ordningen med gravferdsstøtte til etterlatte i de fire foreningene i fondet. Etter oppfordring fra et medlem har styret diskutert om det kan være aktuelt å opprette en liknende ordning i NOs regi. Styrets vurdering er at det ikke lar seg gjøre. Hoveddelen av foreningens inntekter kommer fra bibliotekvederlag, og skal forvaltes slik at de kommer alle skjønnlitterære oversettere til gode. Det er ingen dekning i Lov om bibliotekvederlag for å fordele midler til andre rettighetshavere, som arvinger.

Pensjonstilskudd

NFOF vedtok i 2019 å avslutte og utfase ordningen med pensjonstilskudd. Ordningen er vurdert av to jurister, som begge har konkludert med at tilskuddet er i strid med Lov om bibliotekvederlag. Ordningen avvikles overfor eksisterende mottakere ved at tilskuddet fases ut over en periode på fem år. Utfasingen trer i kraft fra 1.1.2021, og ordningen er avviklet fra og med 2025.

Finanssammendrag

Foreningen hadde per 31.12.20 investeringer på kr 8 866 039, fordelt på aksjer/aksjefond (40,3 %), renter og obligasjoner (59,7 %) og bank/likviditet (0,1 %). 2020 åpnet svakt med laveste notering i mars da samlede investeringer var på -10,19, men steg jevnt utover året, og samlet avkastning for totalporteføljen endte med en bokført gevinst på kr 454 134. Aksjer og aksjefond har hatt en avkastning på 13,49 %, renter og obligasjoner 1,6. I tillegg har foreningen investering i en leilighet i Berlin, se under Medlemstilbud. Leiligheten ble i 2008 bokført til kr 1 296 683 i 2008 (ferdig innredet). Den avskrives over 50 år og er i dag bokført med kr 1 063 277. Markedsverdien er i dag anslått til ca. 2,5 mill.

Foreningens økonomi

Regnskap 2020

Årsmøtet 2020 vedtok et budsjett for 2020 med et planlagt underskudd på kr 89 392. Resultatet viser et underskudd på kr 1 851 376.

Kollektive vederlagsmidler fra NFOF omfatter midler fra bibliotekvederlaget, Kopinor og Norwaco. Beløpet er, slik det ble budsjettet for 2020, kr 1 751 083 høyere enn i 2019.

Foreningen har fortsatt å søke eksterne midler og mottok kr 550 295 i offentlige og private tilskudd i 2020. Herunder finner vi statens vederlag til stipendkomiteen og tilskudd fra Norsk kulturråd til Norsk Oversetterleksikon. Øvrige tilskudd er hovedsakelig til profileringstiltak og festivaler. Det budsjetterte bokhyllavederlaget ble ikke utbetalt, men beløpet NO skal ha overført fra NFOF var avklart i desember 2020 og er nå budsjettet inn i 2021.

Det var i 2020 budsjettet med sikkerhetsoppdatering av foreningens hjemmeside, men en del av kostnadene påløper ikke før i 2021.

Alle utsettelse og avlysninger av arrangementer både innenlands og utenlands medførte en kostnadsreduksjon på en drøy million kroner. For noen av arrangementene som ble produsert for digital publisering, ble kostnadene tilnærmet lik budsjettet.

Reiserestriksjoner resulterte i et bortfall av leieinntekter i Berlin med kr 76 550.

Forfatterforbundet har stilt krav om å få tildelt en andel av bibliotekvederlaget, se redegjørelse under Kontrakt- og vederlagsforhandlinger, i regnskap 2020 og i forslag til budsjett 2021. Voldgiftsdommen i mai i år vil avgjøre hvor stor andel FF tilkjennes. Det fremsatte kravet gjelder for avtaleperioden 2019–2021. NO fører sin andel av bibliotekvederlaget inn i posten Kollektive vederlagsmidler fra NFOF. NOs estimerte andel av FFs krav av 2019–2020-midlene er avsatt med 2,5 millioner under Driftskostnader i NOs regnskap for 2020.

Utbetaling av arbeids- og prosjektstipender er lagt om fra kvartalsutbetalinger til månedlige og utbetales fra 2021 som trekkpliktige stipend. Ved tildeling i mars/april

etterbetales stipendbeløpene fra januar. Arbeidsstipendene som per i dag løper, og som skulle vært utbetalt med siste rate i februar 2021, er avsatt i regnskap 2020 etter prinsippet om at beløpet skal avsettes i samme år som tilsagn er gitt. Det belaster regnskapet 2020 med i overkant av 700 000. Antallet arbeids- og prosjektstipender er ikke endret, men regnskap 2020 og budsjett 2021 påføres «overgangsbelastningen».

Regnskapet viser driftsutgifter på -2 313 422 mot budsjetterte -489 392.

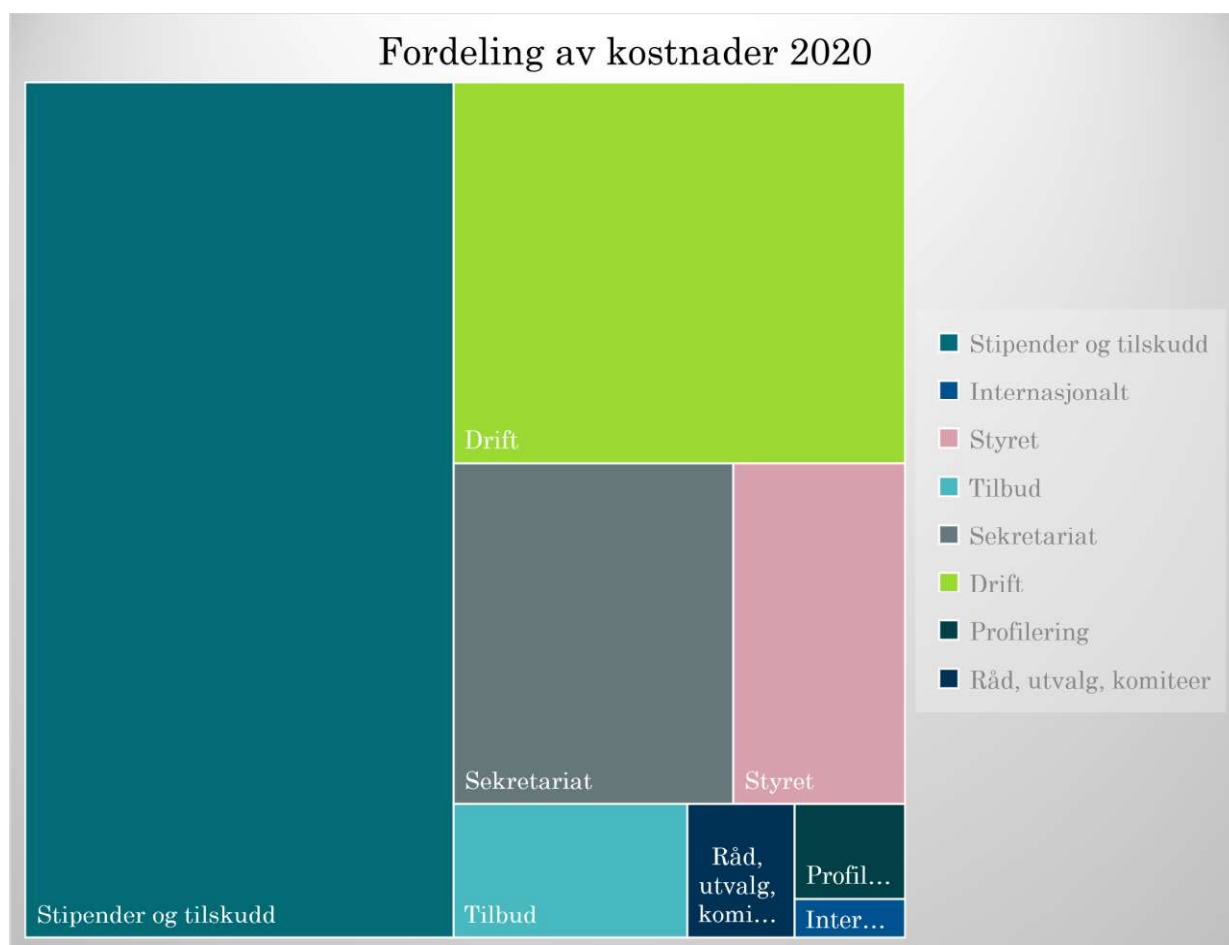
Budsjett 2021

Bibliotekvederlag, vederlag fra Kopinor og Norwaco er budsjettert med kr 14 134 834, i underkant av 120 000 mer enn budsjett for 2020.

Det er fortsatt viktig for foreningen å søke eksterne midler der det er mulig. Dette vil først og fremst si til utadrettede aktiviteter. Prosjekter som Oversetterleksikonet og oversetterverkstedet «Tekst i flukt» søkes det allerede til. For noen aktiviteter er tilskudd en forutsetning for gjennomføring, se Forslag til handlingsplan for 2021–2022. NFFO er blitt samarbeidspartner i Norsk Oversetterleksikon og bidrar med kr 80 000 i året. I hovedsak fortsettes nøktern budsjettering i inntekter, inkludert avkastning på investeringer.

Utbetaling av arbeids- og prosjektstipender er lagt om og utbetales nå månedlig med skattetrekk. I tillegg til de avsatte arbeidsstipendene fra 2020, er det budsjettert med de 12 regulære stipendene på til sammen kr 3 833 760 inkl. arbeidsgiveravgift.

Forfatterforbundet har stilt krav om å få tildelt en andel av bibliotekvederlaget, se redegjørelse under Kontrakt- og vederlagsforhandlinger, i regnskap 2020 og i forslag til budsjett 2021. Voldgiftsdommen i mai i år vil avgjøre hvor stor andel FF tilkjennes. Det fremsatte kravet gjelder for avtaleperioden 2019–2021. NO fører sin andel av bibliotekvederlaget inn i posten Kollektive vederlagsmidler fra NFOF. NOs estimerte andel av FFs krav av 2020-midlene er avsatt med drøyt 1,3 millioner under Driftskostnader i NOs budsjett for 2021. Det er også avsatt kr 500 000 til juridisk bistand i forbindelse med voldgiftssaken. Voldgiftsdommens avgjørelse vil uansett føre til en budsjettrevisjon i mai.

Oslo, 24.2.2021

Hilde Lyng
foreningsleder
(sign.)

E. Beanca Halvorsen
nestleder
(sign.)

Fartein Døvle Jonassen
(sign.)

Henning Kolstad
(sign.)

Ute Neumann
(sign.)

Jan Chr. Næss
(sign.)

Hedda Vormeland
(sign.)

Hilde Sveinsson
daglig leder
(sign.)